

Jaarverslag 2012

Fundación Holanda - Peru
Stichting HoPe Nederland

Jaarverslag 2012

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD	3
1.1	Stap voor stap op weg naar een duurzame ontwikkeling	3
2	FEITEN EN CIJFERS	4
3	GESCHIEDENIS STICHTING HOPE	6
4	DOELSTELLING, BELEID EN STRATEGIE	8
5	PROGRAMMA'S	9
5.1	2012, het begin van een nieuwe etappe voor HoPe Peru	9
5.2	Programma Onderwijs	10
5.2.1	Samenwerking Stichting HoPe met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs	10
5.2.2	Programma's samen met het Ministerie van Onderwijs	12
5.2.3	Toekomstige samenwerking	12
5.2.4	Kleuteronderwijs	12
5.2.5	Constructies kleuteronderwijs	13
5.2.6	Onderwijsprogramma Tiracancha	14
5.2.7	Middelbare school Patacancha	14
5.2.8	Onderwijsprogramma Chumpe Poques	15
5.2.9	Schoolmeubilair	15
5.2.10	Interinstitutionele samenwerking	15
5.3	Programma Welzijn	16
5.3.1	Gezondheidsprogramma	16
5.3.2	Jongerengroepen en buitenschoolse opvang	17
5.3.3	Buitenschoolse opvang Villa Maria	18
5.3.4	Studieondersteuning jongeren	18
5.3.5	Toekomst programma Welzijn	19
6	ORGANISATIE FUNDACIÓN HOPE	20
7	ORGANISATIE STICHTING HOPE NEDERLAND	23
7.1	Bestuur	23
7.2	Vrijwilligers	24
7.3	Risico's en aandachtspunten	25
7.4	Partners en samenwerking	26
7.5	Communicatie met belanghebbenden	28
7.5.1	Doel en doelgroepen	28
7.5.2	Communicatiemiddelen	28
7.6	Fondsenwerving	30
7.6.1	Algemeen	30
7.6.2	Opbouw fondsenwerving	31
7.6.3	Werkgroep actieve fondsenwerving	32
7.6.4	Vooruitblik	33
8	FINANCIËLE VERANTWOORDING	35
8.1	Inhoudsopgave	35
8.2	Kengetallen Stichting HoPe 2008 - 2013	36
8.3	Jaarrekening 2012	37
8.4	Accountantsverklaring	51
9	COLOFON JAARVERSLAG	52

1 VOORWOORD

1.1 Stap voor stap op weg naar een duurzame ontwikkeling

Voor veel particuliere initiatieven, zoals de Stichting HoPe, was 2012 een jaar vol uitdagingen. Ontwikkelingssamenwerking bleef een punt van discussie. Heeft het wel nut? Een vaak gestelde vraag in de publieke opinie. Het levert veel discussie op, die niet altijd gunstig uitpakt voor de ontwikkelingssamenwerking, waarin er altijd veel aandacht was voor onderwijs en gezondheidszorg. Momenteel is economische ontwikkeling een speerpunt en dreigt de sociale sector ondergeschoven te worden. Het is onze overtuiging, dat economische ontwikkeling hand in hand gaat met sociale ontwikkeling en dat onderwijs op de agenda moet blijven. HoPe zag in 2012 het totaalbedrag van de particuliere donaties lager worden. Daarbij is de subsidie, die we vanuit de medefinanciering ontvangen, beduidend minder geworden. Het zijn trends die gevolgen hebben. Enerzijds zijn er directe gevolgen voor het personeel van HoPe in Cusco. Het team moest vele inspanningen verrichten om kosten te drukken. Anderzijds zullen de indirecte gevolgen van de trends in Nederland voelbaar zijn in Peru. En dan denken we vooral aan de doelgroep van HoPe, de kinderen en jongeren in de hooglanden van de Andes.

Wat een somberheid zult u denken, maar is er ook goed nieuws. In 2012 behaalden we desondanks vele mooie resultaten. Het zijn de vruchten van de inzet van velen.

Hoogtepunten

Het team van HoPe stelde een Strategisch Beleidsplan op, waarin de missie en visie zijn uitgewerkt in diverse activiteiten tot 2017. De hoofdlijn is dat HoPe zich de komende jaren vooral bezig blijft houden met programma's op het gebied van onderwijs en welzijn. *De medewerkers van HoPe vinden, dat de programma's die zij ontwikkelen en uitvoeren een duurzaam karakter moeten hebben. Het gaat om effectiviteit, ook op de langere termijn. Er is extra inspanning nodig om juist op die langere termijn 'het verschil te kunnen maken'.*

In september 2012 openden we de 151ste kleuterschool! Zoals het er nu naar uit ziet is dit de laatste kleuterschool die HoPe bouwt. De Peruaanse overheid investeert namelijk steeds meer zelf in de infrastructuur van het onderwijs.

Opening kleuterschool Huaycañuta

HoPe kan zich daardoor concentreren op de kwaliteit van het onderwijs. Nog meer dan voorheen. Dit is een uitstekende ontwikkeling.

We sloten het kleuteronderwijsprogramma 'Ternura, mis primeros aprendizajes' af. Met groot succes. Het programma heeft de kwaliteit van het kleuteronderwijs een enorme boost gegeven. Dat vindt het Peruaanse Ministerie van Onderwijs ook. Veel PRONOEI's (de kleuterdagopvang) zijn intussen opgewaardeerd tot een kwalitatief betere kleuterschool. Hierdoor krijgen steeds meer jonge kinderen een goede voorbereiding op de basisschool.

Hoe verder?

Ongetwijfeld las u in de krant dat Peru in 2012 in de top 10 stond van landen met een economische groei. In Peru bedroeg deze maar liefst 6%. Dat is op zich goed nieuws. De overheidsuitgaven voor onderwijs zullen hiermee gaan stijgen. Maar zover is het nog niet. De kinderen en jongeren uit de hooglanden profiteren nog maar mondjesmaat van de macro-economische groei.

Nog steeds krijgen de inheemse bevolkingsgroepen in het Andesgebergte niet voldoende aandacht van de overheid. Mede daardoor kunnen ze geen aansluiting vinden bij de vooruitgang. HoPe heeft de ambitie om de kinderen en jongeren in haar werkgebied kwalitatief goed basis- en voortgezet onderwijs te blijven bieden en daardoor de armoede en uitsluiting substantieel te bestrijden. De nadruk zal daarbij minder liggen op het bouwen van scholen. Daarin voorziet de overheid steeds meer. HoPe maakt verschil in het onderwijs-leerproces dat aansluit bij en passend is voor de doelgroep. Ze wil deze ervaringen systematiseren en verder uitdragen. Zo lang de Hooglandindianen blijven vragen om ondersteuning bij hun proces naar zelfredzaamheid, zal HoPe zich blijven inzetten.

Gezamenlijk op weg naar een duurzame ontwikkeling? Dat kunnen we, wanneer u ons werk blijft steunen, zoals u al die jaren al heeft gedaan. En daar zijn we u allen ontzettend dankbaar voor.

Kunnen we ook in 2013 op u rekenen? Alvast hartelijk bedankt.

Mildred Klarenbeek en Riky de Roo

Nieuw schoolmeubilair pronoei Malma

2 FEITEN EN CIJFERS

	NEDERLAND	PERU
Rechtsvorm	• Stichting • Stichting HoPe Nederland • Bestuur	• Stichting • Fundación Holanda - Peru • Dagelijks bestuur, incl. directeur
Organisatie	• Particuliere vrijwilligersorganisatie • Alle bestuursleden werken onbezoldigd, maar kunnen gemaakte kosten declareren	• Niet Gubernamentele Organizatie (NGO) • Salarissen worden betaald aan stafmedewerk(st)ers
Registratie en erkenning	• Kamer van Koophandel, nr.17151364 • ANBI, nr. 81484 873 • IF, Instituut Fondsenwerving • Kennisbank Filantropie • Stichting Geef Gratis	• Inschrijving Publiek Register Cusco Partida No 02088799, ficha 2432, as. No. 367 • Inschrijving Asociacion Peruana de Cooperacion Internacional (APCI) Resolucion Directoral No. 190 - 2010 / APCI - doc
Vrijwilligers en professionals	• 45 vrijwilligers, verdeeld over bestuur (6 leden) en 5 teams • Bestuur en teams zorgen samen voor de vormgeving en uitvoering van fondsenwerving, (re) presentaties en organisatorische taken	• 22 personeelsleden, waarvan 16 fulltime en 6 part-time
Baten uit Fondsenwerving (€)	• 2012: € 204.333 / 2,8% • 2011: € 254.458 / 5,2% • 2010: € 255.122 / 2,0% • 2009: € 252.967 / 2,9%	
Besteed aan doelstelling Peru		• 2012: € 349.469 • 2011: € 360.662 • 2010: € 360.783 • 2009: € 362.242
Eigen vermogen (€)	• 2012: € 66.899 • 2011: € 93.295 • 2010: € 154.874 • 2009: € 253.944	• 2012: € 112.544 • 2011: € 78.732 • 2010: € 91.812 • 2009: € 75.217
Financiële controle	• VanHier Accountants	• CPCC Jorge Renjifo B., auditor independiente
Communicatie	• www.stichtinghope.org • Mailingen en nieuwsbrieven • (Re)presentaties en informatiemarkten • Publiciteit (lokale) media en door scholen/bedrijven • Jaarverslag	• www.hopeperu.org • 0,5 FTE relatiebeheer • Terugkoppeling/verantwoording naar financiers
Missie	• Het vergroten van ontwikkelingskansen voor sociaal-economische risicogroepen in de regio Cusco, zodat ze zelf - voor hun rechten kunnen opkomen - hun leefomstandigheden kunnen verbeteren en - hun eigen toekomstmogelijkheden kunnen vergroten	• Het vergroten van ontwikkelingskansen voor sociaal-economische risicogroepen in de regio Cusco, zodat ze zelf - voor hun rechten kunnen opkomen - hun leefomstandigheden kunnen verbeteren en - hun eigen toekomstmogelijkheden kunnen vergroten

Kleuters Calca

	NEDERLAND	PERU
Programma's		- Onderwijs (kleuter, lager en middelbaar) - Welzijn (gezondheidszorg, jongeren- en dames-groepen)
Looptijd		- Huidig beleidsplan 2012-2017 - Onderwijsprogramma Ternura 2010-2012
Bereik	- Verzendlijst mailingen 1.200 - Aantal donateurs: 289 - bedrijven/stichtingen/scholen 9 - acties van derden 34 - acties van derden/crowdfunding 58 - particulieren - eenmalig 42 - particulieren - periodiek 113 - particulieren - online doneren 24 - lijfrenteschenkingen 7 - medefinancieringsorganisaties 2	- Kleuteronderwijs 4.950 kinderen - Lager onderwijs 500 kinderen - Middelbaar onderwijs 250 jongeren - Gezondheidszorg 1.130 patiënten - Jeugdwerk 280 kinderen/jongeren - Vrouwengroep 55 dames
Politiek	Een belangrijk deel van de inkomsten van HoPe komt van Wilde Ganzen en medefinancieringsorganisatie Impulsis. Deze instanties geven aanvullingen op projectaanvragen die 'primaire' worden gefinancierd d.m.v. acties van scholen, serviceclubs en andere donoren. De lagere overheidsbudgetten voor ontwikkelingshulp leiden tot materieel lagere budgetten van de voor HoPe belangrijke medefinancieringsorganisatie Impulsis	- De politiek van HoPe Peru is er op gericht - zoveel mogelijk uit te gaan van vragen van de bevolking - zoveel mogelijk samen te werken met de autoriteiten - Om de duurzaamheid van de projecten te verzekeren is het nodig om aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen van de lokale bevolking. Zij zijn de uitvoerders van hun eigen programma's - HoPe werkt direct samen met de Peruaanse overheid en met collega instellingen (NGO's). Het gezamenlijke doel is om samen een kwalitatief onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarbinnen ruimte is voor de eigen taal en cultuur van de inheemse gemeenschappen in de hooglanden van Peru
Toekomst	HoPe Nederland gaat zich intensiever richten op de werving van fondsen bij het bedrijfsleven (MVO) en via social media als Hyves, Facebook en Twitter	HoPe Peru werkt steeds meer samen met de lokale en regionale overheden. HoPe Peru tracht de verantwoordelijkheden daar neer te leggen, waar zij behoren te liggen: bij de eigen overheid. Daarbij tracht zij ook een zo groot mogelijk deel van de projectkosten door de overheid te laten financieren

Leerlingen Patacancha

Broodbakken Patacancha

3 GESCHIEDENIS STICHTING HOPE

Stichting HoPe is ontstaan vanuit een initiatief van jongeren uit de achterstandswijk San Isidro van de stad Cusco in Peru. Op uitnodiging van deze jongeren heeft Walter Meekes zich in 1991 bij hen aangesloten om samen een programma op te zetten voor wijkopbouw. Samen met de bewoners van de wijk zijn programma's opgezet en projecten uitgevoerd die de woon- en leefomstandigheden in de achterstandswijk verbeterden en de bewoners in de gelegenheid stelden zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen. Met ondersteuning vanuit Nederland heeft de gemeenschap een gemeenschapshuis gebouwd, werd de kleuterschool gerenoveerd, is er waterleiding en riolering aangelegd en zijn trappen en straten verhard.

Parallel aan deze projecten werden sociale programma's opgezet. Een gaarkeuken verzorgde in de moeilijke jaren negentig een goede maaltijd voor de kinderen van de wijk, de vrouwen en jongeren verenigden zich in productiegroepen waardoor zij extra inkomsten verkregen. Daarnaast verzorgde de kindergroep recreatieve en educatieve programma's voor de kinderen van de wijk.

San Isidro werd een voorbeeldwijk in de zone noordoost van de stad Cusco. Andere wijken sloten zich bij het programma aan en in het midden van de jaren negentig deden in totaal acht wijken mee. Uitgangspunt was, dat de bewoners van de wijken het heft in eigen hand namen en een actieve rol zouden spelen in de ontwikkeling van de wijk.

De programma's zijn allemaal overgedragen aan de bewoners zelf. Ook de gemeente Cusco voert nu programma's uit met de mensen van de wijken in de regio.

De kindergroep van San Isidro bestaat nog altijd. Kinderen van toen zijn nu jongvolwassenen en verzorgen zelf het project. In de wijk Villa Maria is in 1993 ook een kinder- en jongerengroep opgezet. Ook deze groep draait nu nagenoeg geheel zelfstandig.

In dezelfde periode is HoPe gestart met ondersteuning van programma's in het regionaal ziekenhuis (afdeling brandwonden) en in lokale kindertehuizen. Er werd tevens een programma voor geestelijke gezondheidszorg opgestart. HoPe

ondersteunt nog altijd de programma's in het ziekenhuis, terwijl de programma's in de tehuizen zijn overgedragen aan de Benificiencia (burgerweeshuis).

Vanaf 1997 zijn de activiteiten verlegd naar de Indiaanse bergdorpen rond de stad Cusco. Begin jaren negentig waren terroristische groepen nog actief in deze gebieden en was het onmogelijk hier te werken. Vanaf 1997 was het wel mogelijk om in deze gebieden te werken. HoPe verlegde haar activiteiten van de achterstandswijken van de stad Cusco naar de inheemse berggemeenschappen. Net als bij de programma's in de stad Cusco, ondersteunt HoPe in de berggebieden programma's en projecten waar de bewoners zelf om vragen en waar zij zelf actief aan meewerken. Onderwijs is de rode draad binnen de programma's. In de meeste berggebieden was geen goed, of zelfs helemaal geen onderwijs. Op verzoek van de inheemse gemeenschappen ondersteunt HoPe meer dan 200 scholen in even zoveel comunidades¹. HoPe heeft een onderwijsprogramma ontwikkeld voor tweetalig intercultureel onderwijs. Onderwijs uitgaande van de eigen taal van de bewoners, het Quechua, en onderwijs gebaseerd op de eigen cultuur.

HoPe is uitgegroeid tot een van de grootste en belangrijkste organisaties binnen het tweetalig intercultureel onderwijs binnen het departement Cusco (2x zo groot als Nederland). HoPe werkt inmiddels in goede verstandhouding samen met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs en met verschillende collega NGO's² die zich, net als HoPe, bezighouden met de verbetering van het onderwijs in de inheemse berggemeenschappen.

1 Indiaanse berggemeenschappen

2 Niet Gouvernementeel Organisations

Naschoolse opvang Villa Maria

Leerlinge Ccocha Ccochayoc

4 DOELSTELLING, BELEID EN STRATEGIE

In 2012 is het beleidsplan van HoPe Peru voor de jaren 2012 - 2017 vastgesteld. In het plan staat waar HoPe in de komende jaren aan wil werken, waar we heen willen en hoe wij dat willen doen.

Het beleidsplan is opgesteld door het team van HoPe Peru en is ook vertaald in het Nederlands. De volledige Nederlandse tekst van het beleidsplan is op onze webpagina te lezen onder: <http://www.stichtinghope.org/uploads/files/strategisch-beleidsplan-peru-nl-versie.pdf>

De belangrijkste doelstelling van HoPe is:

- Mensen in achterstandssituaties in de gelegenheid stellen om zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen en aansluiting te vinden bij de Peruaanse maatschappij. Binnen dit emancipatorisch proces is de (her)waardering van eigen taal, cultuur en identiteit een belangrijke basis.

Binnen de Peruaanse samenleving is veel ongelijkheid. Ben je in een inheemse gemeenschap of in een achterstandswijk geboren, dan is de kans dat je een goede opleiding zult gaan volgen en zult 'slagen' in de maatschappij gering. Ook de toegang tot goede medische zorg is zeer beperkt.

Bewoners van inheemse gemeenschappen zijn twee maal de klos. Naast het feit dat het onderwijs er erg slecht is, zijn de ontwikkelingsprogramma's van de overheid alleen gericht op de grote meerderheid en is er geen ruimte voor ontwikkeling binnen de eigen culturele context, waarin mensen in de bergen of in het oerwoud leven.

HoPe ondersteunt mensen uit achterstandssituaties bij het opstellen en uitvoeren van ontwikkelingsprogramma's, die hen in staat stellen een ontwikkeling door te maken waar zij zelf voor kiezen.

Om de doelstelling te bereiken voert HoPe de volgende programma's uit:

- In de wijken San Isidro en Villa Maria en in het dorp Racchi ondersteunt HoPe kinder- en jongerengroepen bij het uitvoeren van hun programma's voor persoonlijke en sociale ontwikkeling.
- In Racchi ondersteunt HoPe een vrouwengroep die is opgericht met hetzelfde doel.

- In Cusco ondersteunt HoPe een programma voor buitenschoolse opvang.
- Via een programma voor studieondersteuning kunnen 50 jongeren een korte beroepsopleiding volgen, waarmee zij direct toegang tot de arbeidsmarkt krijgen.
- In 2012 heeft HoPe verschillende onderwijsprogramma's ondersteund waarbij in totaal meer dan 200 scholen voor kleuter-, lager en middelbaar onderwijs betrokken zijn. Via de onderwijsprogramma's wil HoPe de kwaliteit van het ruraal onderwijs verbeteren en de toegankelijkheid van het onderwijs vergroten.

HoPe werkt zoveel mogelijk samen met de Peruaanse overheid en vult aan daar waar de overheidsprogramma's hiaten kennen. In de afgelopen jaren heeft HoPe een aantal programma's over kunnen dragen aan de Peruaanse overheid, in andere programma's heeft HoPe direct met de overheid samen kunnen werken. HoPe gaat ervan uit, dat de verantwoordelijkheid voor ontwikkelingsprogramma's bij de overheid ligt en wil dan ook geen taken van haar overnemen. Wel werken we samen aan het opzetten en uitvoeren van programma's, die de ontwikkelingskansen van mensen uit achterstandssituaties stimuleren.

HoPe werkt ook steeds meer direct samen met collega-NGO's. HoPe heeft vooral (niet enkel) goede ervaringen in het bundelen van krachten tussen verschillende organisaties die allen het zelfde doel nastreven. NGO's kunnen veel van elkaar leren en vaak sta je samen sterker. Vooral wanneer het gaat om lobbywerk richting de overheid komt een consortium van organisaties sterker over dan één NGO alleen.

HoPe Peru en HoPe Nederland werken samen aan het verder verzelfstandigen van de organisatie in Peru. Via een programma voor capaciteitsversterking en via directe begeleiding willen we HoPe Peru een volwaardige Peruaanse organisatie laten zijn. Een organisatie die op den duur organisatorisch, maar ook financieel, op eigen benen kan staan.

Weefprogramma Patacancha

Jongerengroep San Isidro

5 PROGRAMMA'S

5.1 2012, het begin van een nieuwe etappe voor HoPe Peru

In augustus 2012 heeft HoPe Peru haar beleidsplan voor de jaren 2012 – 2017 gepresenteerd. Dit was een van de belangrijkste momenten van het jaar, omdat we hiermee een nieuwe etappe binnen het bestaan van de stichting zijn ingeslagen. Omdat HoPe een aantal grote lopende projecten pas in 2012 af heeft kunnen ronden, gaat het nieuwe beleid in de praktijk pas in 2013 van start.

De missie van HoPe is als volgt gedefinieerd:

'HoPe is een civiele organisatie zonder winstoogmerk, gericht op het verbeteren van de mogelijkheden voor persoonlijke en sociale ontwikkeling van personen in achterstandssituaties daar waar de overheid onvoldoende aandacht schenkt aan deze bevolkingsgroep. De programma's gaan uit van initiatieven van de lokale bevolking, waarbij de taalkundige en culturele diversiteit binnen de regio Cusco gerespecteerd wordt'.

HoPe wil een organisatie zijn die daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de levensomstandigheden en ontwikkelingskansen van gemarginaliseerde bevolkingsgroepen in de regio Cusco van Peru. Vanuit haar jarenlange ervaring werkt HoPe aan het opzetten van onderwijsprogramma's, waarbij de ontwikkeling van de bevolking gestimuleerd wordt. Hierbij wordt uitgegaan van de vragen die komen vanuit de bevolking zelf.

HoPe is zich bewust van het feit, dat zij niet in staat is om sociale problemen in haar eentje op te lossen. Daarom werkt HoPe samen met kinderen, jongeren, ouders, leerkrachten, lokale bestuurders, sociale organisaties, collega NGO's, bedrijven en instanties voor internationale samenwerking. In 2012 heeft HoPe een aantal 'oude' projecten afgesloten. In de eerste plaats heeft HoPe een grote groep leerkrachten en ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs voldoende opgeleid, zodat zij zelfstandig de werkzaamheden voort kunnen zetten. Daarnaast voeren de lokale overheden en de centrale overheid steeds meer werkzaamheden zelf uit.

Het programma Ternura was een bijzonder programma. Het was voor het eerst, dat HoPe direct samenwerkte in een driehoeksverband met Plan International en het Peruaanse Ministerie van Onderwijs. Binnen het drie-jarig programma,

dat in vijf provincies van het departement Cusco is uitgevoerd en in december 2012 is afgesloten, heeft HoPe veel ervaring opgedaan aangaande het organiseren van werkgroepen, interne processen, communicatie, financieel beheer en uitvoering van programma's.

Het programma was gericht op het verbeteren van de kwaliteit en het vergroten van de toegankelijkheid van het kleuteronderwijs in de inheemse gemeenschappen van de vijf provincies (een gebied zo groot als Nederland). Belangrijk onderdeel van het programma was het invoeren van een onderwijsprogramma dat uitgaat van de eigen taal, het Quechua, en de eigen cultuur van de kinderen in de bergdorpen.

Het programma is voor een groot gedeelte geslaagd. Groot probleem was de voortdurende wisseling van docenten, veroorzaakt door de huidige wetgeving ten aanzien van aanstelling docenten. Ook binnen het programma zelf is een aantal punten naar voren gekomen dat verbeterd moet worden. Het Ministerie van Onderwijs heeft HoPe en Plan International dan ook gevraagd om samen met het ministerie een vervolgprogramma op te stellen, waarbinnen de leerpunten verwerkt worden.

HoPe heeft in 2012 het voorzitterschap verzorgd van de Ruta del Sol, een samenwerkingsverband van 10 organisaties, die alle in Peru werkzaam zijn binnen het tweetalig intercultureel basisonderwijs en vanuit Nederland worden ondersteund door Impulsis en IICD (International Institute for Communication and Development). De Ruta del Sol is gericht op het verbeteren van het openbaar onderwijs in de zuidelijke regio's van Peru. HoPe had als taak om de Ruta del Sol te ondersteunen in het opzetten van haar plannen en programma's voor de komende jaren. Een belangrijk onderdeel hierbij is het zoeken naar financiële onafhankelijkheid van de Ruta del Sol.

Dankzij de deelname aan het programma heeft een aantal medewerkers van HoPe veel kunnen leren met betrekking tot fondswerving en het gebruik van ICT binnen het onderwijs.

Het jaar 2012 was een belangrijk jaar wat betreft het verbeteren van de participatie van de comunidad (Indiaanse boerengemeenschap) binnen de middelbare scholen van Patacancha, Tiracancha en Chumpe Poques.

Lagere school Ccocha Ccochayoc

Klassenfoto lagere school Ccocha Ccochayoc

HoPe heeft bereikt dat ouders, leerlingen, leerkrachten en de gemeenschap een grotere rol spelen bij het opzetten en uitvoeren van de eigen onderwijsprocessen.

De organisatie en participatie bleven in Patacancha ver achter bij de scholen in Tiracancha en Chumpe Poques. Het onderwijsteam van HoPe heeft dan ook veel tijd en aandacht geschonken aan de school in Patacancha. Voor 2013 is voor de school een aantal nieuwe leerkrachten aangetrokken. De nieuwe directeur is een goede oude bekende van HoPe en wij hebben er dan ook alle vertrouwen in, dat de stijgende lijn in 2013 zal worden voortgezet.

Het onderwijsteam van HoPe zal zich in 2013 vooral bezighouden met het verder ontwikkelen van een onderwijsprogramma voor het openbaar basisonderwijs. Hierbij zullen alle bijbehorende aspecten zoals pedagogiek, didactiek, lesmateriaal, schoolleiding, scholing van leerkrachten en deelname door de gemeenschap aan de orde komen. Het onderwijsteam kan voortbouwen op een jarenlange ervaring binnen het tweetalig intercultureel onderwijs. Belangrijke uitgangspunten zullen zijn de veranderende sociaal-economische situatie in Peru en de wensen tot aansluiting hierbij van de inheemse bevolking.

Binnen het programma Welzijn blijft HoPe de programma's ondersteunen voor persoonlijke ontwikkeling van vrouwen, kinderen en jongeren. Daarnaast blijft HoPe de ondersteuning aan de buitenschoolse opvang en de studieondersteuning aan jongeren uit achterstandssituaties in 2013 verzorgen.

Binnen de groepsprogramma's zal HoPe in 2013 veel aandacht besteden aan de organisatorische en financiële verzelfstandiging van de groepen.

Zoals hiervoor gezegd, heeft HoPe Peru voor het jaar 2013 een aantal interessante uitdagingen liggen. Daarnaast moet HoPe Peru een plan opzetten voor de lokale fondsenwerving. HoPe is door de Peruaanse overheid bevoegd verklaard tot het verkrijgen van donaties uit Peru zelf, via bedrijven, privé- personen en staatsorganisaties. HoPe deelt de kennis en ervaring op dit gebied met andere NGO's.

Ieder jaar is er weer één in de lange rij van ervaringsjaren van stichting HoPe Peru.

En elk jaar opnieuw beginnen de medewerkers van HoPe met veel enthousiasme aan de verschillende werkzaamheden, die op ons liggen te wachten. Het team, waar we het jaar 2013 mee zijn begonnen, telt misschien minder leden, maar dat betekent niet, dat de werkzaamheden zijn afgenomen. Daarbij werkt een klein team soms duidelijker en sneller. Het

Betaling aan moeder aarde middelbare school Patacancha

huidige team moet de basis leggen voor nieuwe activiteiten en nieuwe programma's. Wanneer deze eenmaal op de rails zijn gezet, zullen we meer personeel nodig hebben voor de uitvoering van de nieuwe uitdagingen.

Tot slot wil ik alle personen en instanties, die het werk van HoPe Peru mogelijk maken, enorm bedanken voor de ondersteuning. De financiële ondersteuning maakt het mogelijk om de projecten en programma's in Peru uit te voeren. De morele en inhoudelijke ondersteuning draagt er toe bij dat HoPe Peru haar taken op een verantwoorde manier kan blijven uitvoeren.

Nayruth Violeta Triveño Anaya

Directeur Stichting HoPe Holanda Peru

5.2 Programma Onderwijs

Doel: het verbeteren van het openbaar onderwijs in inheemse bergdorpen. HoPe tracht, samen met het Ministerie van Onderwijs, collega-NGO's en de lokale bevolking, het onderwijs in de bergdorpen te verbeteren door het opzetten en uitvoeren van tweetalig, intercultureel, onderwijs.

Bereik onderwijsprogramma in 2012

Soort onderwijs	Aantal scholen	Aantal leerkrachten	Aantal kinderen
PRONOEI onderwijs	148	148	3.000
Kleuteronderwijs	63	82	1.950
Lager onderwijs	2	25	500
Middelbaar onderwijs	3	25	250
Totaal	216	280	5.700

5.2.1 Samenwerking Stichting HoPe met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs

HoPe werkt sinds 1991 binnen het openbaar onderwijs in Peru. In het begin betrof het kleinere ondersteuning aan vooral kleuterscholen in de achterstandswijken van Cusco. HoPe begon haar eerste grotere onderwijsprogramma's in 1997. Binnen dit programma werkte HoPe met negen lagere scholen en vijf kleuterscholen in de vallei van de Patacancha-rivier. Alle scholen lagen in inheemse

Schoolkeuken Tiracancha

('Indiaanse') gemeenschappen. Van de negen lagere scholen had maar één school volledig basisonderwijs, de andere dorpen moesten het met vier jaar basisonderwijs doen.

Het onderwijs op de scholen was erg slecht. De scholen waren gehuisvest in oude, zeer onpedagogische lokalen, de schoolbanken werden met touwen en te veel spijkers aan elkaar gehouden en over lesmateriaal beschikten de scholen nauwelijks. De meeste leerkrachten, die op de scholen werkten, waren slecht gemotiveerd. Zij moesten uren lopen om op school te komen, hadden nauwelijks materialen om mee te werken en sliepen zelf achter een stuk plastic achter in het klaslokaal. Elektriciteit was er niet en het kan erg koud zijn op 4000 meter hoogte. Veel leerkrachten spraken de taal van de mensen in de gemeenschappen niet en konden daardoor nauwelijks communiceren. Daarnaast was er een cultureel probleem: de leerkrachten kwamen uit de vallei of uit de grote stad, terwijl de bewoners van de comunidades in de Andes hun eigen cultuur hoog houden. Er was veel onbegrip en er waren veel problemen tussen de lokale bevolking en de leerkrachten van de Staat.

De bewoners van de comunidades (inheemse gemeenschappen) wilden graag goed onderwijs voor hun kinderen. Zij vroegen aan het ministerie en aan HoPe waarom de grote dorpen wel mooie scholen en goed onderwijs hadden en zij in hun dorpen niet. Een reële vraag.

Het Ministerie van Onderwijs was echter aanvankelijk niet geïnteresseerd in een onderwijsprogramma voor de inheemse gemeenschappen. Een hoge functionaris van het ministerie zei letterlijk: "Waarom willen jullie in die afgelegen bergdorpen werken? Dan ziet niemand wat jullie daar doen!". Het ministerie voerde alleen onderwijsprojecten uit in steden en in grotere plaatsen 'langs de grote weg', zodat iedereen kon zien wat de overheid deed. De publieke impact op de inheemse berggemeenschappen was blijkbaar te gering.

HoPe is echter toch van start gegaan. In eerste instantie alleen met de bewoners van de comunidades, later toch ook samen met het Ministerie van Onderwijs.

De rode draad van het onderwijsprogramma was de scholing van de leerkrachten. Leerkrachten in Peru zijn zeer slecht opgeleid en al helemaal niet voorbereid op het werken in inheemse gemeenschappen. De bewoners van de gemeen-

schappen spreken Quechua en veel leerkrachten beheersen die taal in het geheel niet. Kinderen, die nog nooit een woord Spaans hadden gesproken, kregen vanaf de eerste schooldag alleen maar les in het Spaans.

HoPe heeft een onderwijsprogramma ontwikkeld, gebaseerd op Tweetalig Intercultureel onderwijs³. Een onderwijsprogramma waarbinnen de kinderen eerst les krijgen in het Quechua en langzaam maar zeker ook Spaans gaan leren. Aan het einde van de basisschool lezen en schrijven de kinderen in het Quechua en in het Spaans. Het lesprogramma is aangepast aan de eigen leefwereld van de kinderen.

Het onderwijsprogramma van HoPe heeft zich sinds 1997 snel uitgebreid. De bewoners van veel inheemse dorpen zagen de resultaten van ons onderwijsprogramma in andere dorpen en kwamen naar ons toe met de vraag om ook mee te mogen doen met het programma.

Het onderwijsprogramma van HoPe bestaat uit:

- Scholing en begeleiding van leerkrachten, kleuterbegeleiders en ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs;
- Ontwikkeling en distributie van lesmaterialen gebaseerd op de eigen leefwereld van de kinderen;
- Distributie werkmateriaal;
- Verzorging van goede infrastructuur (klaslokalen, toiletten met douches, schoolkeukens en slaapvertrekken voor de leerkrachten);
- Inrichting met goed schoolmeubilair.

Sinds 1997 heeft HoPe met meer dan 200 scholen gewerkt. HoPe heeft 151 scholen gebouwd of gerenoveerd en honderden leerkrachten opgeleid binnen het Tweetalig Intercultureel Onderwijs.

In de laatste 10 jaar is er vanuit de overheid meer belangstelling gekomen voor het onderwijs in de inheemse gemeenschappen. Volgens internationale rapporten was het Peruaanse onderwijs het op één na slechtste van heel Zuid-Amerika. Daar moest toch echt iets aan gedaan worden.

HoPe maakt deel uit van een samenwerkingsverband van 10 nationale NGO's, de Ruta del Sol. Alle deelnemende organisaties werken vanuit het onderwijsmodel voor Tweetalig Intercultureel Onderwijs.

3 Hier heeft HoPe aan kunnen sluiten bij ervaringen uit Bolivia, Ecuador en collega-instellingen vanuit Peru.

Kleuters Rodeana met autootjes van Shell

Kleuters noteren zelf hun aanwezigheid op school

De huidige Minister van Onderwijs komt uit een van de leden van de Ruta del Sol. Het huidige onderwijsbeleid van het Ministerie van Onderwijs sluit dan ook geheel aan bij het onderwijsprogramma van HoPe en collega-instellingen uit de Ruta del Sol. De specialist kleuteronderwijs van HoPe is in 2011 op verzoek van het Ministerie van Onderwijs in Lima op het hoofdkantoor van het ministerie gaan werken. HoPe-medewerkers worden regelmatig door het ministerie uitgenodigd om het ministerie te ondersteunen bij het opzetten en uitwerken van haar plannen. Munay Urpi, het werkboek voor het kleuteronderwijs dat de deelnemers aan het bijscholingsprogramma van HoPe hebben ontwikkeld en dat HoPe tien jaar lang jaarlijks onder 2.500 kinderen verspreidde, wordt in 2013 door het Ministerie van Onderwijs uitgegeven voor tienduizenden kinderen in de Andesregio.

5.2.2 Programma's samen met het Ministerie van Onderwijs

In 2009 is HoPe gestart met het uitvoeren van een groot programma voor het kleuteronderwijs in maar liefst zes provincies van het departement Cusco (2x Nederland). Aan het programma, dat de naam Ternura (Tederheid) heeft meegekregen, nemen in totaal 36 kleuterscholen en 62 centra voor kleuterdagopvang (PRONOEI) deel. Doelstelling is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de dagopvang en het vergroten van de toegankelijkheid van het onderwijs voor kinderen in de leeftijd van 3 tot en met 5 jaar.

Het programma is een samenwerking tussen HoPe, het Ministerie van Onderwijs en collega-NGO Plan International. Het is een driejarig programma en is in december 2012 afgerond. Alle drie de organisaties hebben al aangegeven, dat zij het programma een vervolg willen geven.

5.2.3 Toekomstige samenwerking

Met regelmaat worden medewerkers van HoPe door het Ministerie van Onderwijs uitgenodigd om mee te werken aan het opzetten van onderwijsprogramma's voor grotere delen van Peru. Het Ministerie van Onderwijs gaat uit van decentralisering of regionalisering van het onderwijs. Voorheen was er één onderwijsprogramma voor het hele land. In een land waar meer dan 30 verschillende talen worden gesproken en waar de culturele verschillen tussen

regio's enorm groot zijn, is dat echter geen optie. Vandaar dat het ministerie nu ook kiest voor diversificatie van het curriculum, waarbij taal en cultuur van inheemse bevolkingsgroepen leidraad zijn voor de inhoud van het regionaal curriculum. HoPe heeft in de afgelopen 15 jaar op dit gebied veel ervaring opgedaan, ervaring waar het ministerie graag op wil voortborduren.

HoPe is in de afgelopen periode altijd een uitvoerend orgaan geweest. HoPe had haar eigen onderwijsprogramma's en voerde die geheel, of nagenoeg geheel, zelfstandig uit. In de toekomst zal HoPe een meer adviserende rol spelen naar het Ministerie van Onderwijs. Hoe het nieuwe programma Ternura er uit gaat zien, is op dit moment nog niet duidelijk. De drie deelnemende partijen zullen het nieuwe programma in 2013 verder uitwerken.

5.2.4 Kleuteronderwijs

HoPe heeft vanaf 1997 verschillende programma's uitgevoerd binnen het kleuteronderwijs. De programma's waren gericht op de verbetering van de kwaliteit en het vergroten van de bereikbaarheid van het kleuteronderwijs. Het kleuteronderwijs in Peru kent twee vormen:

Regulier kleuteronderwijs. Hier staat een gediplomeerde leerkracht voor de klas. De kleuterscholen liggen meestal in betere wijken of grotere dorpen. De werkomstandigheden zijn gemiddeld tot bovengemiddeld.

Daarnaast kent Peru de kleuterdagopvang, of PRONOEI. Officieel is het een 'niet schools programma'. In een PRONOEI wordt een jongere uit het dorp of de wijk aangesteld als kleuterbegeleider(ster). Hij of zij heeft geen pedagogische opleiding gevolgd en krijgt slechts sporadisch begeleiding van een coördinator van het Ministerie van Onderwijs. De salariëring is ook erg verschillend: een kleuterleerkracht verdient rond de € 400 per maand terwijl een kleuterbegeleider het met € 100 moet doen. De PRONOEI's liggen allemaal in achterstandswijken of in arme inheemse boerendorpen. De schooltjes zijn vaak gehuisvest in erbarmelijke omstandigheden, goed meubilair en speel/lesmateriaal ontbreken vaak. De begeleiding van de coördinatoren van het ministerie stelt vaak niet veel voor. Coördinatoren moeten vaak uren reizen en daarbij ook meestal uren lopen om een PRONOEI te bezoeken. Reiskosten moeten zij zelf betalen, van het ministerie krijgen zij daarvoor geen budget. Het is dan ook niet verwonderlijk dat

Nieuwe schoolkeuken in Llullucha

Ouders en kinderen Pronoei Upis

de meest afgelegen PRONOEI's nauwelijks, of zelfs helemaal niet, door de coördinator bezocht worden.

HoPe heeft zich in de afgelopen 15 jaar ontwikkeld tot specialist in het PRONOEI onderwijs. Via scholing en begeleiding van kleuterbegeleiders en coördinatoren heeft HoPe het niveau van de PRONOEI behoorlijk kunnen verhogen. HoPe heeft meer dan 100 PRONOEI's gebouwd, ingericht en van speel/lesmateriaal voorzien.

Dankzij de grote inzet van kleuterbegeleiders doen veel PRONOEI's kwalitatief niet meer onder voor een officiële kleuterschool. Vanwege de verbeterde werkomstandigheden en de verhoogde kwaliteit van het onderwijs, volgen nu veel meer kinderen kleuteronderwijs, een belangrijke opstap naar het lager onderwijs.

De Peruaanse overheid heeft in 2011 besloten om uiterlijk in 2016 alle PRONOEI's op te waarderen tot officiële kleuterscholen. Om in aanmerking te komen moet een PRONOEI aan een aantal criteria voldoen. Alle PRONOEI's die ondersteuning hebben gehad van HoPe, voldoen aan deze criteria en het ministerie heeft dan ook al veel van 'onze' PRONOEI's opgewaardeerd tot kleuterschool.

Het programma voor PRONOEI wordt dan ook langzaam maar zeker afgebouwd. In 2012 heeft HoPe alleen nog ondersteuning verleend in werkmateriaal en in meubilair. Alle coördinatoren zijn voldoende opgeleid en hebben de begeleiding van hun centra helemaal zelfstandig verzorgd.

HoPe heeft gedurende 10 jaar verschillende werkgroepen voor kleuteronderwijs ondersteund.

Het betreft groepen kleuteronderwijzeressen die op vrijwillige basis, in hun eigen vrije tijd, werken aan het verbeteren van het onderwijs in hun scholen. De resultaten van hun werk worden ook aan collega's aangeboden zodat andere instellingen ook kunnen profiteren van het werk dat zij gedaan hebben.

In 2012 heeft HoPe de volgende groepen ondersteund:

Naam werkgroep	Aantal deelnemers	Onderwerp
Wergroep HoPe	13	Ontwikkeling van de functie van het symbool binnen het kleuteronderwijs
Wergroep Quispicanchi	12	Ontwikkeling van de grove motoriek bij kinderen van 4 - 5 jaar
Nieuwe Wergroep	8	Ontwikkeling van een tweede taal binnen het kleuteronderwijs ⁴

2012 is het laatste jaar dat HoPe de werkgroepen ondersteunt. Het Ministerie van Onderwijs gaat zelf soortgelijke werkgroepen opzetten en ondersteunen.

5.2.5 Constructies kleuteronderwijs

Wel heeft HoPe in 2012 nog drie PRONOEI's gebouwd. Twee hiervan zijn ondertussen ook al weer opgewaardeerd tot kleuterschool.

Plaats	Type school	Constructies
Huaycañuta	kleuterschool	klaslokaal en toiletten
Ayaccasi	kleuterschool	klaslokaal en toiletten
Upis	PRONOEI	klaslokaal en toiletten
Llullucha	PRONOEI	schoolkeuken

Het waren direct ook de laatste constructies die HoPe zelf heeft uitgevoerd. De Peruaanse economie is de laatste jaren aardig gegroeid en ook het systeem van decentralisatie werkt goed. Hierdoor hebben lokale overheden zoals gemeentes zelf meer geld te besteden. Een systeem van controle op besteding van overheidsgelden moet voorkomen dat die verkeerd besteed worden. In het kort komt het er op neer dat gemeentes zelf meer geld hebben en dat de bewoners van de dorpen en inheemse gemeenschappen zelf

⁴ Het interessante hier is dat voor sommige scholen van de deelnemers de 2e taal het Spaans is en voor andere scholen Quechua de tweede taal is.

Kleuter Huaycañuta

Kleuter Huilloc

mee kunnen beslissen over de besteding van hun budget. De overheid besteedt dan ook steeds meer geld aan het bouwen en onderhouden van scholen, ook in de inheemse gemeenschappen.

Een positieve ontwikkeling, waardoor HoPe heeft besloten om na 2012 zelf geen scholen meer te bouwen. In totaal heeft HoPe in de afgelopen jaren 151 scholen gebouwd of gerenoveerd!⁵

5.2.6 Onderwijsprogramma Tiracancha

Het onderwijsprogramma in Tiracancha omvat de volgende onderwijsniveaus:

- PRONOEI;
- Kleuteronderwijs;
- Lager onderwijs;
- Middelbaar onderwijs.

De gemeenschap is erg betrokken. Het initiatief voor het programma komt ook vanuit de gemeenschap zelf. Alle scholen in Tiracancha beschikken nu over een goede infrastructuur en zijn ook allemaal ingericht met voldoende en goed meubilair. De leerkrachten zijn opgeleid en werken allemaal binnen het TIO (Tweetalig Intercultureel Onderwijs).

De lagere en de middelbare scholen beschikken over een computerlokaal en voldoende moderne computers. Beide scholen hebben ieder 12 computers gekregen via HoPe en daarnaast nog eens 20 laptops XO⁶ van de Peruaanse regering.

Het onderwijsprogramma in Tiracancha is een voorbeeldproject geworden. De leerkrachten zijn erg gemotiveerd om samen met HoPe het niveau van het onderwijs te verbeteren en de bewoners van de gemeenschap te helpen waarmee zij kunnen.

5 In veel gevallen ging het om kleine schooltjes van maar één klaslokaal (meestal PRONOEI) met toiletjes. In sommige gevallen ging het echter om een heel complex van verschillende klaslokalen, toiletten met douches, computerlokalen, bibliotheek, praktijklokaal, groentekassen, slaapvertrekken voor leerkrachten en leerlingen, en nog meer ondersteunende gebouwen.

6 [http://nl.wikipedia.org/wiki/\\$100-laptop](http://nl.wikipedia.org/wiki/$100-laptop)

Tiracancha lagere school

Een van de initiatiefnemers van de gemeenschap is nu door het Ministerie van Onderwijs aangesteld als conciërge op de school en een ex-leerling van de middelbare school werkt als kleuterbegeleidster op de PRONOEI.

Lorenzo was in 1997 bij het opstarten van het programma in Tiracancha 33 jaar oud en voorzitter van de dorpsraad, in Peru heet dat zelfs 'President van de gemeenschap'. Lorenzo heeft zich bij het opstarten van de middelbare school, samen met zijn dochter Jacqueline, ingeschreven op de school. Vijf jaar lang heeft hij samen met Jacqueline het middelbaar onderwijs gevolgd en in 2012 hebben ze samen de opleiding afgerond.

Tiracancha is het enige dorp waar HoPe met alle vier de onderwijsniveaus werkt. Het is dan ook een enorme uitdaging om juist in Tiracancha de stap te maken naar geïntegreerd, aansluitend onderwijs. In Peru staan kleuter-, lager en middelbaar onderwijs nog helemaal los van elkaar. HoPe wil in 2013 starten met een onderwijsprogramma, waarbinnen de aansluiting van de niveaus goed is geregeld. Ook hier sluit HoPe aan bij overheidsbeleid, een beleid waarbinnen nog geen ervaring is en waarbij HoPe de overheid kan ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van haar plannen.

5.2.7 Middelbare school Patacancha

De middelbare school van Patacancha had in 2011 te kampen met een sterke terugval, veroorzaakt door de slechte en ongemotiveerde leiding van de toenmalige directeur.

In 2012 heeft HoPe een andere directeur voorgedragen en hem gedurende het schooljaar ook ondersteund in de uitvoering van zijn werk. Een van de ouders is aangesteld als leerkracht Textiele Werkvormen en de ouders zijn meer bij het project betrokken. Om de ouders te laten zien hoe een middelbare school kan of liever zou moeten functioneren, heeft HoPe een groep van 15 ouders uit Patacancha meegenomen voor een visite aan het onderwijsprogramma in Tiracancha. De ouders waren erg onder de indruk van de scholen in Tiracancha en daarmee ook sterk gemotiveerd om mee te werken aan het verbeteren van de uitvoering van het onderwijsprogramma in Patacancha.

Computeronderwijs Tiracancha lagere school

In 2012 is, op verzoek van de leerlingen en ouders, in Patacancha het broodprogramma opnieuw opgezet. Hierbij heeft HoPe ondersteuning gekregen van de Nederlandse NGO CEDNA. Het programma is tot volle tevredenheid van de leerlingen en ouders uitgevoerd.

5.2.8 Onderwijsprogramma Chumpe Poques

Met het onderwijsprogramma in Chumpe Poques heeft HoPe in 2012 weinig bemoeienis gehad. In Chumpe Poques zijn de lagere en de middelbare school geïntegreerd. De school wordt geleid door een bekwame directrice, een lerares die al vele jaren binnen de onderwijsprogramma's van HoPe werkt. In feite heeft HoPe de school alleen ondersteund met lesmateriaal en de betaling van een vakdocent voor de middelbare school. Onderwijsmensen van HoPe hebben de school regelmatig bezocht en hebben steeds weer mogen zien, dat er op de school goed gewerkt wordt. Voor 2013 wil de school graag aansluiten bij het onderwijsprogramma van Tiracancha.

5.2.9 Schoolmeubilair

In 2012 heeft HoPe aan de volgende scholen meubilair uitgedeeld:

Plaats	Type school	Meubilair	Aantal
Huaycañuta	kleuterschool	setjes kleutermeubilair	4
Upis	PRONOEI	setjes kleutermeubilair lessenaar	4 1
Ayaccasi	kleuterschool	setjes kleutermeubilair	4
Malma	PRONOEI	setjes kleutermeubilair	3
Quelcanca	PRONOEI	setjes kleutermeubilair	4
Alhuacchullo	PRONOEI	setjes kleutermeubilair	3
Ihuina	PRONOEI	setjes kleutermeubilair	2
Tiracancha	middelbare school	computertafeltjes grote tafels lokaal ICT banken bureau	14 2 4 1

5.2.10 Interinstitutionele samenwerking

Onderwijsveranderingen zet je als kleine organisatie niet alleen in gang. Het is daarom van groot belang om samen te werken met andere organisaties, die hetzelfde nastreven. Daarnaast kun je ook veel van elkaar leren en hoeft het wiel niet telkens opnieuw uitgevonden te worden.

HoPe neemt daarom ook deel aan verschillende overleg- en samenwerkingsverbanden.

Naam overleg	Initiatief	Aantal deelnemers
Ruta del Sol	Edukans	10
Red Educativa Rural Cusco	Lokaal initiatief Cusco	18
Platform Impulsis	Impulsis	13
Alianza Andina	Becky Foundation	19
Copare	Ministerie van Onderwijs	15

HoPe werkt binnen de uitvoering van projecten direct samen met de volgende organisaties:

Programma/project	Samenwerking met	Herkomst
Ternura	Ministerie van Onderwijs	Peru
Ternura	Plan International	Belgie
Chumpe Poques	Becky Foundation	USA
Buitenschoolse opvang	Alma Foundation	Canada
Studieondersteuning	Stichting Spelende Wijs	Nederland
Studieondersteuning	Stichting Inmenszo	Nederland
PRONOEI Upis en Llullucha	Grupo de 20	USA

Middelbare school Tiracancha

Schoolverlaters klas 5 middelbare school Patacancha

SWOT analyse programma Onderwijs

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
• Ruime ervaring HoPe in kleuter- en middelbaar onderwijs • Gestage invoering van het model 'uitvoering resultaatgerichte projecten' • Belangrijke samenwerkingscontracten met het Ministerie van Onderwijs en gemeenten • Onderwijsprogramma HoPe geniet erkenning vanuit de afdeling Tweektalig Intercultureel Onderwijs (DIGEIBIR) en Hogere Pedagogische Opleiding (DESP) van het Ministerie van Onderwijs • Ervaring binnen directe samenwerking met het Ministerie van Onderwijs (Kleuteronderwijs departement Cusco) en de NGO Plan International • Deelname aan de Ruta del Sol, waardoor HoPe medewerkers zijn geschoold binnen het TIC programma van IICD • Goede interventie van HoPe medewerkers in de inheemse gemeenschap Patacancha, waardoor communicatie en coördinatie t.a.v. de middelbare school sterk zijn verbeterd	• HoPe heeft geen goed onderwijsplan ontwikkeld voor het lagere onderwijs • Geringe participatie ambtenaren binnen de programma's waarvoor HoPe een samenwerkingsovereenkomst met de staat heeft getekend • Onvoldoende bewustzijn bij/binnen doelgroepen, dat ondersteuning van HoPe niet oneindig is en eigen initiatief van hen wordt verwacht t.a.v. zelffinanciering van eigen projecten. Bv vrouwengroep Racchi en middelbare school Patacancha
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
• Nationale politiek bevordert het verbeteren van het openbaar ruraal onderwijs • Groter bewustzijn van de rurale bevolking met betrekking tot hun recht op goed onderwijs	• Binnen regionale overheid - slechte uitvoering van politieke beleidslijnen t.a.v. het onderwijs - onvoldoende capaciteit m.b.t. uitvoering van programma's • Negatieve privé stellingname van de directeur van het regionale kantoor van het Ministerie van Onderwijs t.o.v. NGO's • Overheden belemmeren vernieuwingen binnen het onderwijs • Toename sociale conflicten (o.a. stakingen in onderwijs) in de zone waar HoPe werkt

5.3 Programma Welzijn

Doel: het programma Welzijn van HoPe heeft als doel mensen en groepen in achterstandssituaties in de gelegenheid te stellen zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen.

Bereik gezondheidsprogramma in 2012

Programma	Aantal patiënten
Fysiotherapie	323
Bezigheidstherapie Brandwonden	325
Bezigheidstherapie Kinderafdeling	142
Bezigheidstherapie Traumatologie	164
Bezigheidstherapie Operatieafdeling	176
Totaal	1.130

Dagrecreatie ziekenhuis

Het programma kent vier onderdelen.

5.3.1 Gezondheidsprogramma

HoPe voert al 15 jaar een programma uit ter bevordering van de gezondheidszorg in het Regionaal Ziekenhuis. Het programma omvat:

- Fysiotherapie (nabehandeling brandwonden) op de Brandwondenafdeling;
- Spel- en bezigheidstherapie op de afdelingen Brandwonden, Kinderafdeling, Traumatologie en de Operatieafdeling.

Voorheen ondersteunde HoPe ook patiënten in hun persoonlijke behandelprogramma's. In de afgelopen jaren is de

Fysiotherapie brandwondencentrum

gezondheidszorg in Peru echter sterk verbeterd waardoor HoPe deze vorm van ondersteuning niet meer uitvoert.

In 2011 heeft HoPe besloten om het programma in het Regionaal Ziekenhuis in 2012 over te dragen aan het ziekenhuis zelf. HoPe heeft 15 jaar lang een programma verzorgd ter bevordering van de genezing van patiënten op de verschillende afdelingen. Het Ministerie van Gezondheidszorg en het ziekenhuis zelf, hebben nu de financiële middelen om het programma voort te zetten.

in het belang van de patiënten, alsnog besluit om de programma's voort te zetten.

HoPe wordt hierin gesteund door de voormalige directeur van de Brandwondenafdeling. Hij heeft jarenlang met HoPe op de afdeling samengewerkt en hij onderkent het belang van het programma dan ook volledig. Op dit moment bekleedt hij een hoge positie binnen het Ministerie van Gezondheid en zet zich, samen met HoPe, in voor de voortzetting van het programma door het ziekenhuis⁷.

HoPe heeft in de afgelopen 15 jaar honderden patiënten ondersteund in het revalidatieproces.

Binnen de Brandwondenafdeling was dit het meest direct zichtbaar. Vóór HoPe haar activiteiten op de afdeling startte, bestond er geen programma voor nabehandeling van brandwonden. De patiënten gingen met ernstige vergroeiingen naar huis.

Dankzij de ondersteuning van HoPe hebben honderden patiënten goede nabehandeling (fysiotherapie) ontvangen, waardoor vergroeiingen tot een minimum zijn teruggebracht. Naast de fysiotherapie heeft HoPe binnen vier afdelingen van het ziekenhuis ook een programma voor dagtherapie verzorgd. Het programma maakte het verblijf in het ziekenhuis voor de patiënten een stuk draaglijker.

Afleiding, zinvol bezig zijn en emotionele ondersteuning helpen de patiënt in zijn of haar genezingsproces.

HoPe heeft verschillende gesprekken gehad met de directie van het ziekenhuis en met ambtenaren van het ministerie. De reacties waren zeer wisselend en het opzetten van een plan voor overdracht van de diensten werd extra bemoeilijkt door een groot aantal wisselingen van personeel binnen de directie van het ziekenhuis.

HoPe is er dan ook niet in geslaagd om een overdracht van het programma te regelen. Dit zet ons als organisatie voor het dilemma wat te doen met de programma's. Aan de ene kant voorzien de programma's in een behoefte bij de patiënten in het ziekenhuis, maar tegelijkertijd heeft het ziekenhuis nu zelf de financiële mogelijkheden, maar blijkbaar niet de interesse of capaciteit om de programma's voort te zetten. HoPe gaat er van uit dat wij geen programma's voor de overheid moeten uitvoeren, terwijl zij zelf daartoe de mogelijkheden heeft.

HoPe heeft besloten om, ondanks het feit dat er geen plan van overdracht is, de programma's toch eind 2012 stop te zetten. HoPe blijft in gesprek met de directie van het ziekenhuis en wij hopen dat de directie van het ziekenhuis,

5.3.2 Jongerengroepen en buitenschoolse opvang

Persoonlijke en sociale ontwikkeling van mensen in achterstandssituaties is een belangrijke doelstelling binnen de programma's van HoPe. HoPe werkt al 21 jaar in achterstandswijken van de stad Cusco en heeft daar groepen opgezet, die jongeren, via een programma dat zij zelf opstellen en uitvoeren, in staat stelt zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen.

In 1997 is in de inheemse gemeenschap Racchi een derde jongerengroep opgezet. Uit deze jongerengroep is spontaan een vrouwengroep ontstaan. Moeders zagen wat de kinderen en jongeren binnen hun groep deden en hebben op eigen initiatief een groep op gezet. Ook zij maken hun eigen programma en voeren dat ook zelfstandig uit.

HoPe ondersteunt de groepen met een vast budget per jaar. De coördinator van het programma Welzijn van HoPe bezoekt de groepen regelmatig en ondersteunt hen bij het opzetten en uitvoeren van hun programma's.

⁷ Naschrift: in maart 2013 is HoPe door de directie van het ziekenhuis benaderd voor voortzetting van de programma's. De onderhandelingen gaan verder.

Deelnemers vrouwengroep Racchi

Lamasleutelhangers gemaakt door de dames van Racchi

Om de groepen te stimuleren in het zelf vergaren van inkomsten zijn de budgetten voor 2013 met 10% gekort. Uiteraard krijgen de groepen begeleiding van HoPe in het zoeken naar eigen inkomsten.

5.3.3 Buitenschoolse opvang Villa Maria

De jongeren van Villa Maria hebben in 2007 het initiatief genomen voor een buitenschoolse opvang en studieondersteuning. Kinderen en jongeren uit de achterstandswijken van de zone noordoost Cusco krijgen binnen dit programma de gelegenheid om in alle rust en met professionele ondersteuning het huiswerk, dat zij voor school mee krijgen, te maken.

Het onderwijs in Peru kent een gering aantal effectieve lessen, leraren proberen dat te compenseren door het meegeven van (vaak erg veel) huiswerk.

Huiselijke omstandigheden in achterstandswijken geven echter meestal te weinig mogelijkheden en stimulans aan kinderen om goed hun huiswerk te maken. Een onrustige leefomgeving, kleine donkere woongelegenheden, het ontbreken van naslagwerk en geen toegang hebben tot internet of computers belemmeren kinderen in achterstandssituaties om voldoende aandacht te schenken aan het werk dat zij van school mee krijgen.

Binnen het programma voor buitenschoolse opvang, of simpelweg 'de bibliotheek' zoals de gebruikers zelf het programma noemen, kunnen kinderen hun huiswerk maken. Er is veel naslagwerk en zij kunnen, onder begeleiding, gebruik maken van computers en internet.

Twee gediplomeerde docenten helpen de kinderen waar nodig bij het maken van hun schoolwerk.

5.3.4 Studieondersteuning jongeren

Een groep van ongeveer 50 jongeren, allen afkomstig uit een van de jongerenprojecten of middelbare scholen van HoPe, ontvangt ondersteuning in het volgen van een beroepsopleiding.

HoPe betaalt een deel van de opleiding, de jongeren zelf moeten ook een deel betalen. Een medewerker van HoPe begeleidt de jongeren bij het volgen van de opleiding. Veel jongeren hebben op deze manier toegang kunnen vinden tot de arbeidsmarkt.

Bereik in 2012

Groep	Opgezet in	Aantal deelnemers
San Isidro, kinderen en jongeren	1991	50
Villa Maria, kinderen en jongeren	1993	60
Racchi, kinderen en jongeren	1997	50
Racchi, vrouwen	1999	55
Villa Maria, buitenschoolse opvang	2007	70
Studieondersteuning	2002	50
Totaal		335

Handwerk jongerengroep Racchi

HoPe donateur bezoekt jongerengroep Racchi

5.3.5 Toekomst programma Welzijn

De programma's binnen het programma Welzijn draaien al enige jaren. De ondersteuning vanuit HoPe is minimaal, terwijl de resultaten groot zijn. Jongeren en vrouwen maken hun eigen programma's en voeren deze ook zelf uit. HoPe ondersteunt de programma's financieel en met een minimale persoonlijke begeleiding. De deelnemers aan de programma's vormen, ondanks de geringe ondersteuning van HoPe, hechte groepen die positieve veranderingen in hun eigen leefgemeenschappen teweeg weten te brengen. Zo zijn alcoholisme en huiselijk geweld sterk terug gedrongen en is er een positiever gemeenschapsbeeld ontstaan van waaruit nieuwe projecten in de gemeenschap worden opgestart.

SWOT analyse programma Welzijn

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
• HoPe en haar projecten worden positief ontvangen door de inheemse gemeenschappen, doelgroep in achterstandswijken en collega-instellingen • Initiatieven van deelnemers aan de programma's van HoPe t.a.v. zelffinanciering	• Onvoldoende interesse vanuit de overheid m.b.t. de programma's van HoPe in het ziekenhuis • Bij aantal belanghebbenden bestaat het idee dat HoPe oneindig blijft ondersteunen, waardoor zij zelf grote afhankelijkheid creëren
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
• Welwillendheid van andere lokale organisaties t.a.v. de financiering van HoPe programma's (bv dames en jongeren Racchi)	• Desinteresse bij de huidige leiding van het regionaal ziekenhuis t.a.v. programma's die HoPe gedurende vele jaren in het ziekenhuis heeft uitgevoerd

Toch is HoPe voortdurend op zoek naar manieren om deze programma's verder te verzelfstandigen. Aan de ene kant doen we dat door zo veel mogelijk een eigen bijdrage te vragen van de deelnemers en aan de andere kant evalueren we continue de behoefte aan door HoPe opgestarte en verzorgde faciliteiten binnen de sterk veranderende Peruaanse context.

Zoals eerder genoemd, zal HoPe het gezondheidsprogramma in het ziekenhuis in 2013 niet voorzetten. Het ziekenhuis heeft fondsen om het zelf voort te zetten. Wanneer de directie van het ziekenhuis er voor kiest om haar budget aan andere zaken te besteden kan dat voor HoPe niet een reden zijn om eindeloos het programma te blijven verzorgen.

Jongerengroep San Isidro

Jongerengroep Villa Maria

6 ORGANISATIE FUNDACIÓN HOPE

Het team van Fundación HoPe bestond in 2012 uit de volgende personen:

Dagelijks bestuur

- Nayruth Triveño Anaya
- Julio Sotelo Zevallos
- Ernesto Moises Garcia Torres
- Wilfredo Anchari Morales

Kantoor

- Josefina Conde Mayta
- Maria Ysabel Moron Oviedo
- Irene Sotelo Zevallos

Team Onderwijs

- Fernando Manolo Rodriguez Lazo
- Claudia Bustinza Arnyo

Programma Ternura

Kleuteronderwijsprogramma met Plan International

- Luz Marina Huaman Quispe
- Luz Marina Choquemaki Sayre
- Ligia Maria Ponce Escalante
- Dagni Asunción Sumari
- Sanniet Patricia Moina

Ondersteuning team

- Walter Meekes

Algemeen directeur

Interinstitutionele samenwerking

Coördinator programma Welzijn

Coördinator programma Onderwijs

Ondersteuning Interinstitutionele samenwerking

Coördinator infrastructuur (tot 31 oktober 2012 in dienst)

Kasbeheer

Financiële administratie

Algemene ondersteuning kantoor

Coördinator middelbaar onderwijs

Ondersteuning kleuteronderwijs

Algemeen coördinator programma Ternura

Coördinator provincie Anta

Coördinator provincie Cusco en Calca

Coördinator provincie Accomayo

Coördinator provincie Chumbivilcas

Ondersteuning bestuur en teams

Public Relations en terugkoppeling naar achterban

Team HoPe Peru

Nayruth Triveño is directeur van de stichting en verzorgt de dagelijkse coördinatie. Nayruth heeft voorheen gewerkt als docente aan de lerarenopleiding in Cusco.

Julio Sotelo is verantwoordelijk voor het programma Welzijn. Julio is als jongere opgegroeid binnen de programma's van HoPe. Hij is een van de initiatiefnemers van de jongerenprogramma's in de achterstandswijken van Cusco. Julio werkt sinds 1993 in de programma's van HoPe.

Ernesto Garcia heeft veel ervaring opgedaan binnen collega-NGO's in Cusco. Sinds 2011 is hij werkzaam binnen het onderwijsprogramma van HoPe.

Wilfredo Anchari werkt sinds 2000 bij stichting HoPe, Wilfredo heeft een opleiding voor bedrijfsadministrateur afgerond en vervult binnen HoPe de taak van coördinator infrastructuur (bouwprojecten, meubilair).

Josefina Conde werkt op de financiële administratie als administratief medewerkster. Josefina werkt sinds 2002 bij HoPe, zij verzorgt de dagelijkse kas.

Maria Ysabel Moron werkt op de financiële administratie. Maria Ysabel heeft de opleiding van boekhouder afgerond, werkt parttime bij HoPe en is verantwoordelijk voor de interne boekhouding.

Irene Sotelo: algemene ondersteuning, werkt sinds 2010 bij HoPe en verzorgt de schoonmaak van het kantoor. Daarnaast ondersteunt zij in allerlei administratieve en huishoudelijke taken.

Fernando Manolo Rodriguez is leerkracht en heeft veel ervaring opgedaan binnen collega- instellingen waar hij verschillende functies binnen onderwijsprogramma's heeft vervuld. In 2012 heeft Fernando binnen HoPe de taak als algemeen coördinator onderwijs vervuld.

Claudia Bustinza Arany is leerkracht kleuteronderwijs en werkt al enige jaren binnen HoPe. In 2012 heeft zij de coördinatie van het kleuteronderwijsprogramma verzorgd.

Programma Ternura

Ternura is een tijdelijk programma voor kleuteronderwijs dat HoPe uitvoert in samenwerking met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs en Plan International.

Het team bestaat uit:

Luz Marina Huaman Quispe: algemeen coördinator van het programma.

Binnen het programma Ternura werken vier coördinatoren, ieder met verantwoording voor een eigen werkgebied. De coördinatoren zijn: **Luz Marina Choquemaki Sayre, Ligia Maria Ponce Escalante, Dagni Asunción Sumari en Sanniet Patricia Moina.** De coördinatoren hebben allen een onderwijsbevoegdheid.

Walter Meekes: medeoprichter van Stichting HoPe. De enige buitenlander (Nederlander) in het team. Walter werkt sinds 1991 in Cusco en is tot 2010 directeur van de stichting geweest. Momenteel begeleidt hij de huidige directeur en het team in de uitvoering van het werk. Daarnaast onderhoudt hij contact met Stichting HoPe Nederland en met donateurs en financiers.

Nayruth Triveño en Esther Jansen

Frits en Rob Overbeek met Walter Meekes

SWOT analyse organisatie HoPe Peru

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
- Beschikbaarheid van beleidsplan 2012-2017 - Aanwezigheid van gespecialiseerd personeel - Goede administratieve vastlegging en verantwoording - Transparante bedrijfsvoering - Goede onderlinge verstandhouding binnen het team HoPe Peru met mensgerichte aansturing - Grote bereidwilligheid binnen het team van HoPe om zich volledig in te zetten voor de uitvoering van de projecten van HoPe Peru - Volledige nakoming wettelijke reglementen t.a.v. NGO's - Goede materiele condities voor de uitvoering van werkzaamheden - HoPe krijgt vertrouwen van haar counterparts zoals Impulsis, Edukans, IICD, Alma Foundation, Inmenszo, Spelende Wijs, IPA Aruba e.a.	- Onvoldoende timemanagement binnen de leiding van HoPe Peru waardoor belangrijke zaken (b.v. onderwijsplan) te lang blijven liggen - Hoge druk van administratief personeel naar medewerkers van Stichting m.b.t. het nakomen van interne, administratieve regels - Onvoldoende (tussentijdse) controle op de uitvoering van werkzaamheden van medewerkers - Niet beschikken over eigen, adequate kantoorruimte - Sporadische ondersteuning van de overige bestuursleden HoPe Peru
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
- Mogelijk alternatieve financiering voor het opbouwen en behouden van een kwalitatief goed team en het beschikken over voldoende uitvoerende mogelijkheden (kantoor, eigen vervoer) - Voortzetting internationale samenwerkingen	Sterk teruglopende financiering vanuit de internationale samenwerking waardoor er onvoldoende bekwaam personeel aangetrokken kan worden en HoPe niet beschikt over voldoende uitvoerende mogelijkheden (kantoor, eigen vervoer).

SWOT analyse fondsenwerving HoPe Peru

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
- Financiële ondersteuning vanuit Nederland door Stichting HoPe Nederland - Directe en open communicatie met financiers en achterban - Goede contacten met lokale overheden en het Ministerie van Onderwijs - Ruime interesse en initiatieven van de directie en medewerkers in het zoeken van lokale en nationale financieringsmogelijkheden	- Nog weinig ervaring op gebied van fondsenwerving - Onduidelijkheid over de regelgeving betreffende donaties door het bedrijfsleven - Bedrijven koppelen budgetten aan eigen programma's
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
- Toename BNP waardoor de nationale en regionale overheden over meer budget beschikken - Bedrijven met fondsen voor ondersteuning van ontwikkelingsprogramma's	- Het ontbreken van een plan voor regionale en nationale fondsenwerving 2013 - Veranderende wetgeving fiscale aftrek donaties door bedrijven

7 ORGANISATIE STICHTING HOPE NEDERLAND

7.1 Bestuur

Aantal bestuursleden, per 31-12-2012	6
Aantal bestuurswisselingen	2
• toegetreden	1
• afgetreden	1
Aantal bestuursvergaderingen	5

Na 6 jaar bestuurswerk heeft Odeke Lenior haar bestuurszetel en de coördinatie van het web / publicatieteam overgedragen aan Caroline Mol. Odeke blijft vrijwilliger van HoPe binnen het webteam. Mildred Klarenbeek heeft zoals gepland de voorzittersrol op zich genomen nadat Riky de Roo een jaar interim-voorzitter is geweest.

Op 17 december 2012 was het 10 jaar geleden dat de Nederlandse tak van Stichting HoPe is opgericht. In de afgelopen 2 jaar is de samenstelling van het bestuur flink veranderd. Van het bestuur van het eerste uur is Riky de Roo nog steeds actief. Het huidige bestuur is kwalitatief sterk en bezit de nodige competenties om mee te kunnen bewegen in de huidige roerige tijden. In tegenstelling tot voorheen heeft het huidige bestuur beduidend minder tijd ter beschikking om zich voor HoPe in te zetten. Dat maakt de Nederlandse tak van HoPe kwetsbaar, zeker als Riky de Roo in 2014 af zal treden. Daarom willen we in 2013 minimaal één nieuw bestuurslid inwerken.

Bestuurslid	Jaar van toetreding	Jaar van aftreding	Functie in HoPe Nederland	Functie in dagelijks leven
Mildred Klarenbeek	2011	2015	Voorzitter	Onderwijs, internationale samenwerking, interculturaliteit, in Peru gewoond en Spaanstalig
Kees Pikaar	2010	2014	Penningmeester	Financial Controller
Esther Jansen	2010	2014	Secretaris, coördinatie presentaties	Netwerken, organisatie-ontwikkeling, vrijwilligersondersteuning, duurzame ontwikkeling/leefbaarheid
Riky de Roo	2002	2014	Lid, coördinatie relatiebeheer	Omgevingsverkenning, netwerken, relatiebeheer, projectaanvragen
Jorge Chavez-Tafur	2011	2015	Lid, contacten Peru	Rurale landbouw, journalistiek/redactie, Peruaans/Spaanstalig
Toegetreden in 2012				
Caroline Mol	2012	2016	Lid, coördinatie publicaties	Internationale samenwerking, projectmatig werken
Afgetreden in 2012				
Odeke Lenior	2006	2012	Lid, webbeheer en ontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling en communicatie, ontwerp van processen, applicaties en werkomgeving

Bestuur HoPe Nederland

Bestuursleden Odeke Lenior en Esther Jansen

7.2 Vrijwilligers

Aantal vrijwilligers, per 31-12-2012	45
Nieuwe vrijwilligers	9
Gestopte vrijwilligers	0
Aantal teams	5
Aantal vrijwilligersbijeenkomsten	2
Aantal info-mails aan vrijwilligers	5

Stichting HoPe Nederland draait volledig op vrijwilligers. Bijzonder is dat de vrijwilligers niet zozeer gebonden zijn aan de vrijwilligersorganisatie in Nederland maar aan de doelgroep, medewerkers, de projecten en/of het leven in Peru. Alle vrijwilligers 'hebben wat met Peru', het merendeel is er voor korte of langere tijd en vaak meer dan 1 keer geweest. Daar hebben zij zelf ervaren welke resultaten worden geboekt met de werkwijze van HoPe. Dat verklaart waarom:

- Vrijwilligers zich spontaan melden om een bijdrage hieraan te leveren;
- Vrijwilligers nauwelijks officieel stoppen met hun vrijwilligerswerk.

De ondersteuning van de vrijwilligers en het vrijwilligersbeleid beperkt zich daarom tot:

- Intakegesprek voor nieuwe vrijwilligers;
- Contacten met teamcoördinator, contactpersoon bestuur voor het betreffende team;
- Informeren over nieuwe ontwikkelingen via algemene nieuws mailing;
- Informeren over specifieke ontwikkelingen via mails aan vrijwilligers;
- Vrijwilligersbijeenkomst om elkaar te ontmoeten, bij te praten en nieuwe ontwikkelingen te bespreken. Minimaal 1x per jaar;
- Vergoeding van gemaakte (reis)kosten.

De Stichting HoPe Nederland bestaat uit een bestuur en 5 teams (*zie onderstaand organogram*).

De groep van 45 vrijwilligers is grofweg op te delen in 3, min of meer gelijke, delen:

- 1 actieve vrijwilligers die een eigen taak vervullen en op wie altijd direct een beroep gedaan kan worden. Deze groep draait het merendeel van de presentaties, verzorgt het relatiebeheer, coördineert de nieuwsbrief en de nieuwsberichten op de website en social media, regelt de verkoop van Peruaanse en HoPe-producten, onderhoudt het lespakket en bemenst het bestuur.
- 2 vrijwilligers die bereid zijn een presentatie te geven of een kortdurende klus te doen, maar daar niet altijd tijd voor vrij kunnen maken. Wel voor klussen waarbij men de eigen tijd in kan delen.
- 3 vrijwilligers die momenteel geen actieve bijdrage leveren vanwege andere prioriteiten, maar die graag op de hoogte blijven en weer actief worden als privé-omstandigheden dat toelaten.

Korte klussen die in 2012 zijn afgerond of opgepakt zijn:

- afronding advies werkgroep actieve fondsenwerving;
- ontwikkeling advertentie NRC Charity Award;
- actualisering en uitbreiding lespakket voor basisonderwijs;
- ontwikkeling HoPe polo's voor herkenbaarheid vrijwilligers;
- experiment sponsoring Nijmeegse Vierdaagse lopers via sponsorwebsites (crowd funding);
- ontwikkeling HoPe boekenlegger (door kunstenaar Lieuwke Loth);
- ontwikkeling Peru kwartet.

Bestuur HoPe NL				
			Tijdelijke teams / klussen	
Publicaties	Lespakketten	Verkoop	(Re)presentatie	Relatiebeheer
• productie nieuwsbrief & jaarverslag • vertalen • redactie • vormgeving • beheer website • social media	Update inhoud en implementatie op basisscholen	Via website Via acties	Presentaties HoPe-kraam	Grote geldgevers Kleine geldgevers Belangstellenden

De potentie van de vrijwilligersgroep is groot. Het ontbreekt echter aan voldoende trekkers/aanjagers of capaciteit bij het bestuur om deze rol op zich te nemen. Ook in 2012 is het niet gelukt een vrijwilligerscoördinator te vinden om het vrijwilligersbeleid verder te ontwikkelen en nog meer in te zetten op kortdurende, afgeronde klussen.

In 2012 zijn twee vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd. In de eerste bijeenkomst op kantoor van Dare2Go in Den Bosch stonden de uitdagingen m.b.t. de fondsenwerving centraal. Het programma werd verzorgd door vrijwilligers en stagiaire van de werkgroep actieve fondsenwerving. In de tweede bijeenkomst in de bibliotheek van Brummen werden de vrijwilligers bijgepraat door directrice Nayruth Triveño en oprichter Walter Meekes van HoPe Peru over de ontwikkelingen in Peru. Bij beide bijeenkomsten werd de catering uitstekend en goedkoop verzorgd door vrijwilligers.

7.3 Risico's en aandachtspunten

In 2012 is HoPe Nederland minder afhankelijk geworden van de belangrijkste relatiebeheerder. Meer vrijwilligers hebben zicht op het brede netwerk en zijn in staat de belangrijkste relatiebeheerder te vervangen, zo is gebleken tijdens een geplande ziekenhuisopname in november.

De taken en verantwoordelijkheden zijn weliswaar verdeeld over meerdere schouders. Het tempo van verandering en de slagkracht ligt nog te laag om de teruglopende inkomsten volledig op te vangen.

Dit heeft een aantal oorzaken:

- verschuiving van de focus en daarmee communicatieboodschap. Programmawijziging door economische en politieke veranderingen in Peru;
- verandering opstelling/interesse van donateurs. Minder interesse om bij te dragen aan projecten in landen met een groeiende economie;
- beperkte capaciteit bij het bestuur en de vrijwilligers van HoPe Nederland om nieuwe fondsenwervingsprojecten op te zetten en aan te jagen.

De belangrijkste aandachtspunten voor een goede balans tussen fondsenwerving in Nederland en projecten in Peru zijn:

- faciliteren veranderingsproces in Peru;
- realistische programmering en planning;
- een duidelijk verhaal voor gerichte fondsenwerving.

SWOT analyse stichting HoPe Nederland

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
• Enthousiaste en loyale vrijwilligers • Transparant => gedetailleerde jaarverslagen en projectverslagen => vertrouwen • Uitgebreid netwerk • Weinig overhead • Walter Meekes (Nederlander) in Peru • Sterk relatiebeheer • Diverse groep geldgevers (van ondernemers tot scholen) • Sterk 'product' • Landelijke naamsbekendheid	• Niet commercieel gericht qua sponsoring en donaties • Groot gedeelte van het werk wordt gedaan door relatief kleine groep vrijwilligers • HoPe donateur niet uitgebreid in kaart • Communicatie nog niet duidelijk vanwege veranderde strategie • Traag (tempo van verandering) • Beperkte capaciteit vrijwilligers (m.n. trekkersrol) • Management en organisatie: rolverdeling tussen Stichting HoPe Peru en Stichting HoPe Nederland
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
• Projectgerichte fondsenwerving, ook vanuit Peru • Online doneren maakt HoPe toegankelijker • Sociale media actief inzetten • Crowdfunding inzetten • Meer commerciële insteek sponsoring en donaties • Goede samenwerking met Impulsis, Edukans en Wilde Ganzen levert naamsbekendheid en vertrouwen op	• Politieke beslissingen met betrekking tot subsidiestromen (kabinetsbeleid, economische crisis etc.) • Onverwachte ontwikkelingen bij Fundación Peru (= organisatie in Peru) • Verschuiving belangstelling achterban naar andere ontwikkelingslanden door economische groei in Peru • Interesse/opstelling potentiële donateurs

7.4 Partners en samenwerking

Diverse partners ondersteunen HoPe met kennis, personele inzet en/of financiële middelen. HoPe werkt samen met:

- kleine ontwikkelingsorganisaties;
- grote ontwikkelingsorganisaties;
- scholen;
- bedrijven.

KLEINE ONTWIKKELINGSORGANISATIES

Stichting Spelende Wijs

Het welzijnsprogramma (jeugdgroepen, huiswerkbegeleiding, bibliotheek) wordt grotendeels ondersteund door Stichting Spelende Wijs. De coördinatie van de uitvoering heeft Spelende Wijs bij HoPe Peru neergelegd. De betaling vanuit Spelende Wijs loopt via HoPe Nederland. In 2012 zijn gesprekken geweest voor verdere samenwerking (fusie) tussen Spelende Wijs en HoPe in Nederland. Door de bestuurstaken van Spelende Wijs over te dragen aan het bestuur van HoPe Nederland kunnen bestuursleden van Spelende Wijs stoppen of zich vooral richten op fondsenwervende activiteiten. In de loop van 2013 zal de samenvoeging zijn beslag krijgen.

Inmenszo

Inmenszo biedt jongeren uit achterstandswijken een toekomst met een beroepsopleiding en studie-financiering. Door de samenwerking krijgen ook leerlingen van de middelbare scholen in Patacancha, Tiracancha en Chumpe Poques na hun eindexamen de kans om door te studeren. Daarnaast financiert Inmenszo samen met Spelende Wijs huiswerkbegeleiding en bibliotheekfaciliteiten in twee achterstandswijken. In Nederland worden fondsenwervingsideeën, contacten en verkoopartikelen uitgewisseld. Vrijwilliger van Inmenszo, Alfred van den Hulzen, heeft met zijn bedrijf Drukwerkexpert de productie van de HoPe-boekenlegger gerealiseerd.

Stichting Cusco Peru

Stichting Cusco-Peru uit Maarssen steunt al 23 jaar projecten voor de Hooglandindianen in Peru, waarvan ruim 20 jaar de projecten van Walter Meekes en Fundación HoPe. Met recht een zeer trouwe en belangrijke partner.

Vrijwilligersbijeenkomst in Brummen

GROTE ONTWIKKELINGSORGANISATIES

Impulsis

Ondanks de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking was Impulsis, zij het fors gekrompen, in 2012 nog steeds het gezamenlijke loket van Edukans, ICCO en Kerk in Actie voor Nederlandse particuliere initiatieven in ontwikkelingssamenwerking.

Afgelopen jaar bestond Impulsis ruim 5 jaar. Dat was reden om, ondanks alle bezuinigingsmalaise, in maart met alle samenwerkende particuliere initiatieven een feestje te vieren. Vanzelfsprekend was Stichting HoPe Nederland aanwezig (Kees van Putten, Caroline Mol en Riky de Roo) samen met ongeveer 200 andere vertegenwoordigers van Nederlandse particuliere initiatieven.

Al vanaf de oprichting van het loket in 2006 is Stichting HoPe Nederland een trouwe samenwerkingspartner gebleken en gebleven. In 2011 is er nog een 3-jarencontract opgesteld t.b.v. ondersteuning van het onderwijsprogramma van HoPe. De medefinanciering anno 2012 is wel een stuk minder dan voorheen, namelijk 33% i.p.v. 50%. Het huidige contract loopt nog door tot eind 2013.

In mei 2012 vond de eind-evaluatie plaats door de Context International Cooperation. In 2011 had Impulsis de CIC opdracht gegeven een externe evaluatie uit te voeren om de effectiviteit van onderwijsprogramma's in ontwikkelingslanden te analyseren. Er werd een grote themabijeenkomst georganiseerd voor alle Impulsis partners om de eind-evaluatie te bespreken en met elkaar te bekijken hoe deze de komende jaren kan worden toegepast ter bevordering van de kwaliteit van onderwijsprojecten. Helaas moest onze relatiebeheerder verstek laten gaan bij deze bijeenkomst.

Wilde Ganzen

Afgelopen jaar ontving HoPe wederom een grote financiële bijdrage van Wilde Ganzen. Vrijwilligster Anja Eppingbroek voerde samen met enkele scholen rondom Aalten actie voor een nieuwe kleuterschool in Huaycanuta. De actieopbrengst van € 11.300 werd door Wilde Ganzen met 55% verhoogd. Op de website van HoPe staat een verslag van de actie. In het najaar werd het betreffende project door Wilde Ganzen verkozen als 'project van de week', zodat er een radio- en TV- uitzending aan werd gewijd op 3 november.

Riky de Roo, Anja Eppingbroek en Jolinde vd Zanden

De klankbordgroep Particuliere Initiatieven⁸ bleef ook in 2012 actief. Relatiebeheerder Riky de Roo vertegenwoordigt in de klankbordgroep HoPe Nederland. In de eerste bijeenkomst werd kennis gemaakt met het nieuwe platform voor Ontwikkelingssamenwerking: MyWorld. Het onderling netwerken en kennis uitwisselen is een belangrijke doelstelling van MyWorld. Wilde Ganzen is partner van de community en deelt haar expertise en ervaring graag met zoveel mogelijk particuliere initiatieven. De MyWorld community telt na slechts één jaar al ruim 2.100 leden.

In april vroeg Wilde Ganzen de leden van de klankbordgroep deel te nemen aan een enquête over haar dienstverlening. Uiteraard hebben we daar gehoor aan gegeven.

Eind augustus kwam de groep opnieuw bijeen, deze keer bijgewoond door secretaris Esther Jansen. Belangrijkste thema's: trainingsprogramma van Particuliere Initiatieven en de samenwerking met het blad Vice Versa. In 2013 staat in februari een nieuwe bijeenkomst gepland.

SCHOLEN

Scholen zijn belangrijke actievoerders voor met name onderwijsprojecten van HoPe. Stichting HoPe Nederland ondersteunt deze actievoerders met lesmateriaal, promotiemateriaal, presentaties in de klassen door vrijwilligers en/of publiciteit over de acties via Facebook en de website van Stichting HoPe. In 2012 werd op deze wijze samengewerkt met de volgende scholen.

Basisscholen

- Sint Jorisschool, Lichtenvoorde;
- Sint Jozefschool, Lichtenvoorde;
- Frans ten Boschschool, Lichtenvoorde;
- Ludgerusschool, Loenen aan de Vecht;
- Nicolaasschool, Schalkhaar;
- De Witte Roos, Maarssen;
- Vesterhavet, Hoofddorp;
- Wijngaard, Hoofddorp;
- Bastion, Bredevoort.

8 De klankbordgroep PI werd in 2011 opgericht door Wilde Ganzen met als doel om haar producten en diensten beter af te stemmen op de wensen en behoeften van Particuliere Initiatieven.

Chequeuitreiking kerstactie 2011 BS Sint Petrus Olland

Middelbare scholen

- Scholengemeenschap Marianum, Lichtenvoorde/Groenlo;
- Carmel College, Gouda;
- Vathorst College, Amersfoort (eigen initiatief groepje leerlingen);
- Heerbeek College, Best;
- Berger Scholengemeenschap, Bergen.

BEDRIJVEN

Sapa Pana Travel

Sapa Pana Travel steunt Stichting HoPe al jaren. Dankzij deze samenwerking is Stichting HoPe als goede doel verbonden aan de Volvo Classics Panamericana. 86 Klassieke Volvo's doorkruisten in december 2011 en januari 2012 Zuid-Amerika. Op 1 januari 2012 maakten de teams kennis met de projecten van HoPe. Na terugkomst ging de fondsenwerving door tot aan de reünie op 15 april, waar een cheque van € 51.000 werd overhandigd aan Nayruth Triveño, directeur van HoPe Peru.

Naast dit prachtige bedrag heeft de samenwerking met Volvo Classics Panamericana veel publiciteit opgeleverd via de website en filmploeg van de organisatie, de weblogs van de teams en de uitzending van Panamericana Roadtrip op Veronica waar in twee afleveringen aandacht is besteed aan Walter Meekes (die mee reed) en Stichting HoPe. In 2012 is tevens een fotoboek over de Panamericana Roadtrip verschenen, waarvan de opbrengst ook aan HoPe geschonken zal worden.

Sponsors van diensten

Verschillende bedrijven verzorgen al jaren trouw gesponsorde diensten voor HoPe:

- Accountants- en adviesbureau Vanhier: financiële administratie en accountantsverklaring;
- Frédérik Westerweel: vormgeving jaarverslag. De opmaak van het jaarverslag 2012 is verzorgd door Connie Smits van AppeltjeZ;
- Van Kruijsdijk Notarissen: opmaken van contracten voor lijfrenteschenkingen;
- Frontis: provider website tot begin 2012 vanwege samenwerking met nieuwe partner;
- Stichting Geef Gratis: faciliteert online doneren en fondsenwerving via persoonlijke actiepagina's.

Chequeuitreiking kerstactie 2011 BS Sint Petrus Olland

In 2012 zijn daar de volgende bedrijven bij gekomen:

X-ingrediënt

Vrijwilliger Barry van Eijk en zijn werkgever (X-ingrediënt) hebben begin 2012 www.stichtinghope.org in een nieuw jasje gestoken. De nieuwe website is ook goed leesbaar op tablets en smartphones. Bovendien zijn de social media beter geïntegreerd.

Lieuwke Loth + Drukwerk Expert

Een mooie combinatie van twee mensen die HoPe een warm hart toedragen heeft geleid tot een nieuwe HoPe-product: een boekenlegger. Kunstenaar Lieuwke Loth (www.lieuwkeloth.nl) maakte het ontwerp, Drukwerk Expert (www.drukwerkexpert.nl) verzorgde de productie.

PANAS Hosted

PANAS Hosted is gespecialiseerd in besparing van telefoonkosten. De besparing voor bedrijven loopt al snel op tot 40%. Zij hebben een manier bedacht, waarmee verenigingen en goede doelen, zoals Stichting HoPe, op een makkelijke manier geld op kunnen halen voor hun activiteiten: Goedkoper Sponsoren (www.panas-hosted.nl).

Share-a-gogo

Share-a-gogo is in april van 2012 opgericht om een goede stimulans te geven aan leuke projecten door aan te sluiten bij de passie (voor bijvoorbeeld koken, werken, feesten) van potentiële donateurs. Stichting HoPe leverde drie leuke projecten voor dit nieuwe initiatief (www.shareagogo.com).

Andere bedrijven financieren specifieke projecten in Peru. Onze belangrijkste samenwerkingspartners staan op de website.

Studenten

In 2012 hebben de volgende studenten een bijdrage geleverd aan Stichting HoPe:

- Marieke Wijnands, 3e jaars student Windesheim Honours College (Zwolle) als lid van de werkgroep actieve fondsenwerving (augustus 2011 - januari 2012).
- Lizette van Galen: stagiaire vertaalopleiding. We zijn blij dat zij na haar stage als vrijwilliger blijft vertalen voor HoPe.

Vrijwilligers krijgen dansles

7.5 Communicatie met belanghebbenden

Aantal nieuwsbrieven/mailings	6
Aantal nieuwsberichten website	48
Aantal presentaties	14
Aantal keren bemensing infostands	8
Aantal mensen dat Facebook-pagina van HoPe leuk vindt	222
Aantal info-mails aan vrijwilligers	5
Aantal leden HoPe-groep LinkedIn	59
Aantal volgers Twitter Walter Meekes	52
Aantal volgers Twitter Stichting HoPe Nederland	37

7.5.1 Doel en doelgroepen

Communicatie over HoPe vanuit HoPe Nederland is ondersteunend aan fondsenwerving en heeft tot doel:

- creëren van draagvlak;
- werven van donateurs;
- informeren van de achterban en verantwoorden van donaties.

We onderscheiden hierin de volgende doelgroepen:

- grote geldgevers, met name medefinancieringsorganisaties als Impuls en Wilde Ganzen;
- bedrijven die een (gesponsorde) dienst leveren aan de organisatie van HoPe NL;
- stichtingen/bedrijven die doneren;
- serviceclubs;
- scholen;
- individuele actievoerders;
- particuliere donateurs;
- geïnteresseerden in HoPe;
- het grote publiek.

7.5.2 Communicatiemiddelen

Om deze uiteenlopende doelgroepen te bereiken en de relatie te onderhouden, worden verschillende middelen ingezet:

- Website. Doelgroep: geïnteresseerden in HoPe;
- Nieuwsmailingen. Doelgroep: donateurs, geïnteresseerden in HoPe (betreft aanmeldingen voor de nieuwsbrief);
- Social media. Doelgroep: geïnteresseerden, actievoerders, donateurs, breder publiek;

- Persoonlijk contact via telefoon en mail. Doelgroep: grote geldgevers, actievoerders;
- Presentaties. Doelgroep: scholen, stichtingen, bedrijven, serviceclubs, sponsors en actievoerders;
- Presentie bij evenementen en bijeenkomsten. Doelgroep: grote geldgevers, actievoerders, grote publiek;
- HoPe-kaarten en boekenleggers. Doelgroep: breder publiek, actievoerders, sponsors;
- Kranten en tijdschriften. Doelgroep: grote publiek;
- Tv en radio, inclusief Ganzenvlucht. Doelgroep: grote publiek.

Website

www.stichtinghope.org kreeg een nieuw jasje: een opgefrist logo en een moderne uitstraling waarbij beelden in één oogopslag laten zien waar het bij HoPe om draait. De website is geschikt voor smartphone en tablet, social media zijn geïntegreerd en goed toegankelijk. Nieuwsberichten en tweets moeten zorgen voor een meer dynamische (en actuele) website. De frequentie van 90 tweets in 2012 moet daarvoor wel flink omhoog. De nieuw ingezette stijl zal zoveel mogelijk worden doorgevoerd bij nieuw PR-materiaal en HoPe-producten.

Nieuwsmailingen

Sinds 2012 maken we voor de nieuwsmailingen gebruik van MailChimp. De opmaak past helemaal bij de nieuwe huisstijl. Deze nieuwsmailing is met wat aanpassingen printbaar en wordt als zodanig verstuurd naar de 'postdonateurs'. Het adressenbestand van alle donateurs wordt online bijgehouden via het contactformulier op de website.

Social media: Facebook

In 2012 bleek de Facebook-pagina van Stichting HoPe de beste manier om te informeren over actuele ontwikkelingen. In 2011 vonden 58 mensen deze pagina 'leuk', eind 2012 zijn dat er al ruim 200. De best bekeken berichten werden 250 keer bekeken. In totaal werden 100 berichten geplaatst, waarin 200 foto's. Het is in 2012 dus goed gelukt om (letterlijk) meer te laten zien wat HoPe doet. Dit komt voornamelijk omdat het medium Facebook niet alleen in Nederland maar ook in Peru erg populair is. Berichten geplaatst door Fundación HoPe, medewerkers en zelfs jongeren uit de doelgroepen kunnen eenvoudig worden gedeeld, meestal met een vertaling van vrijwilligster Esther Dubbeld, voor diegene, die het Spaans niet machtig is.

Ineke de Graaf en Caroline Mol

Dankzij de samenwerking met Geef Gratis kan via een speciale button direct online gedoneerd worden. Ook zijn de actiepagina's voor HoPe op www.geef.nl geïntegreerd in Facebook.

Social media: Twitter

In 2011 is HoPe begonnen met Twitter met tweets van Walter Meekes direct uit Peru. Sinds januari 2012 heeft ook Stichting HoPe Nederland een eigen Twitter-account. @StichtingHopeNL verzamelt relevante gebeurtenissen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. In 2012 ging het om 90 tweets, waarvan 25 retweets van Walter Meekes uit Peru, 39 retweets van vrijwilligers in Nederland en 11 retweets van sponsors/actievoerders (m.n. Sapa Pana Travel i.v.m. Volvo Classics Panamericana).

Social media: LinkedIn

Stichting HoPe heeft op LinkedIn een groep aangemaakt om onderwerpen te delen in een professioneel netwerk. Het aantal leden is toegenomen van 59 (eind 2011) naar 75 (eind 2012). LinkedIn wordt niet ingezet om bepaalde onderwerpen te bespreken in een professioneel netwerk. De 15 discussies in 2012 waren vooral bedoeld om leden te wijzen op nieuwsbrieven, beleidsplannen etc.

Social media: YouTube

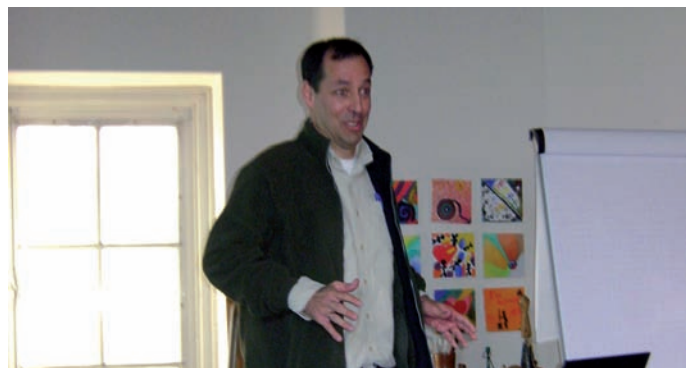
Met de nieuwe website is ook een YouTube-account aangemaakt voor Stichting HoPe. De korte filmpjes van de DVD van HoPe zijn daar te bekijken. In 2013 gaat HoPe Peru, met hulp van een vrijwilligster uit Nederland, korte filmpjes maken, om de resultaten van het werk van HoPe te laten zien.

Persoonlijk contact via mail en telefoon

Goed relatiebeheer kan niet zonder persoonlijk contact. De relatiebeheerder van Stichting HoPe Nederland is goed bereikbaar via mail en telefoon en vindt het belangrijk om snel en adequaat antwoord te geven op mails en telefoontjes (liefst binnen één of twee dagen, doch uiterlijk binnen een week). De contacten lopen uiteen van:

- antwoord geven op vragen en reacties van donateurs en geïnteresseerden;
- nieuwe relaties informeren over HoPe;
- doorverwijzen naar andere organisaties wanneer men bij HoPe niet aan het juiste adres is (bijvoorbeeld voor vrijwilligerswerk in het buitenland);

Jorge Chavez-Tafur

- overleggen met actievoerders over wat zij nodig hebben om hun actie tot een succes te maken;
- overleggen met Peru over bestemming en verantwoording van specifieke donaties;
- zorgdragen voor terugkoppeling van de besteding van specifieke donaties en resultaten;
- bedankjes voor actievoerders en donateurs van grotere giften.

In 2012 is gebleken dat andere vrijwilligers goed in staat zijn de relatiebeheerder te vervangen tijdens afwezigheid.

Presentaties

In 2012 werden op 12 scholen presentaties gegeven door vrijwilligers. Indien mogelijk/gewenst werd van te voren overlegd met de leerkrachten. Eén school had de eer Walter Meekes zelf te ontvangen tijdens zijn werkbezoek. Eén presentatie werd gegeven aan de directeurs van een koepel van scholen en één presentatie aan een serviceclub.

Presentie

Stichting HoPe was in 2012 vertegenwoordigd bij evenementen van actievoerders. Vrijwilligers waren aanwezig bij:

- de Paasmarkt van de Protestantse Gemeente Sint-Oedenrode, Son & Breugel (kraam);
- sponsorlopen en rommelmarkt van basisscholen in Lichtenvoorde, Loenen a/d Vecht;
- cheque-uitreikingen in Lichtenvoorde;
- tijdens sportevenementen op de sportschool in Lichtenvoorde en in Aalten;
- reünie en cheque-uitreiking van de Volvo Classics Panamericana;
- expositie beeldhouwgroep en verkoop beeld in Sint-Oedenrode;
- landenmarkt Vathorst College in Amersfoort;
- afscheidsfeest directeur van actievoerende scholen;
- zomermarkt basisschool in Hoofddorp;
- HoPe-kraam in ziekenhuis Winterswijk;
- Kerstmarkten in Lichtenvoorde, Zieuwent (Achterhoek), De Falom (Friesland), Berg en Dal.

Extra bijzonder was de aanwezigheid van vertegenwoordigers uit Peru. Nayruth Triveño en Walter Meekes waren in april op werkbezoek en bezochten tevens basisscholen in Bredevoort, Lichtenvoorde, Schalkhaar, Loenen a/d Vecht en Maarssen voor aanwezigheid bij een sponsorloop, een rommelmarkt of het ontvangst nemen van een cheque.

Verkoop artesanía Verzorgingstehuis te Lichtenvoorde

Daarnaast was HoPe vertegenwoordigd bij bijeenkomsten van samenwerkingspartners:

- netwerkborrel Inmenszo;
- conferentie onderwijsagenda 2015;
- netwerkborrel LAFF;
- bijeenkomst Volvo Classics Panamericana in Bant;
- Impulsis Dag op 21 november 2012;
- klankbordgroep Wilde Ganzen;
- presentatie over Volvo Classics Americana in Veghel.

HoPe-kaarten en boekenleggers

Behalve dat de verkoop geld oplevert, dragen de HoPe-kaarten en boekenleggers ook bij aan een bredere naamsbekendheid. De kaarten worden immers verstuurd. Ook de boekenleggers bereiken mensen die HoPe nog niet (goed) kennen: ze worden verkocht in 2 boekhandels én daarnaast in tientallen afgenomen door bedrijven die ze cadeau doen aan hun personeel.

Kranten en tijdschriften

Verschillende actievoerders hebben zelf gezorgd voor publiciteit rondom hun acties en daarmee bijgedragen aan een bredere bekendheid van en draagvlak voor HoPe.

Tv en radio

In november werd een project van HoPe uitgelicht in de TV-spots van Wilde Ganzen. Daarmee wordt doorgaans een breed publiek bereikt. In 2012 was er nog een extra middel om het brede publiek te bereiken, namelijk de twee uitzendingen van de Panamericana Road Travel op Veronica TV waarin Walter vertelt over HoPe en waarin de deelnemers op bezoek gaan bij een project van HoPe.

7.6 Fondsenwerving

7.6.1 Algemeen

Stichting HoPe heeft ervoor gekozen geen CBF keurmerk aan te vragen. Dit kost veel geld en HoPe besteedt dat geld liever aan de projecten in Peru. Inmiddels zijn er keurmerken ontwikkeld voor kleine goede doelen. In 2013 besluit Stichting HoPe Nederland over aansluiting bij een keurmerk.

Presentatie op Vesterhavet school in Hoofddorp

Stichting HoPe heeft dus geen keurmerk. Wat hebben we wel?

- Al jaren is circa 95% van de geworven gelden beschikbaar voor de doelen in Peru. Van ieder project geven wij de geldgever in Nederland een complete financiële verantwoording en het (financiële) jaarverslag staat op onze website. Op die manier bieden wij volledige transparantie.
- Het beleidsplan van Stichting HoPe Nederland, waaronder een klachtenreglement, vindt u op <http://www.stichtinghope.org/nieuws-en-info/beleidsplan/>
- Stichting HoPe Nederland is lid van branche-organisatie IF (www.instituutfondsenwerving.nl) en heeft de gedragscode voor Fondsenwerving en de Non Profit Sector ondertekend.
- Sinds 2008 heeft Stichting HoPe Nederland de zogenaamde ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften aan HoPe aftrekbaar kunnen zijn (www.anbi.nl).

7.6.2 Opbouw fondsenwerving

De fondsen van Stichting HoPe in Nederland bestaan uit:

- Door aansluiting bij de Stichting Kennisbank Filantropie (www.kennisbankfilantropie.nl) en Stichting Geef Gratis (www.geef.nl) is Stichting HoPe gemakkelijk terug te vinden in de digitale databases voor goede doelen;
- Donaties bedrijven, serviceclubs en stichtingen;
- Donaties particulieren (eenmalig, periodiek en lijfrente-schenken);
- Opbrengsten acties van derden;
- Grote geldgevers ('medefinancieringsorganisaties');
- Verkoop van producten;
- Sponsoring in natura (tijd/diensten/producten).

Donaties en acties van derden

Type geldgever	2012		2011		2010	
	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)
Bedrijven/stichtingen/scholen	9	10.250	17	65.847	15	88.802
Particulieren (eenmalig)	42	23.240	77	19.160	39	30.385
Particulieren (periodiek)	113	27.500	130	31.736	146	34.083
Lijfrente schenkingen	7	6.750	15	11.900	14	12.950
Online doneren (geef.nl)	24	3.188	10	580	9	415
Spelende Wijs	1	28.500	1	51.397	1	39.814
Incidentele opbrengsten	-	-	1	11.146	-	-
Baten uit eigen fondsenwerving	196	99.428	251	191.766	224	206.449
Acties van derden	34	102.905	41	62.692	21	48.637
Crowdfunding	58	2.000	-	-	-	-
Acties van derden	92	104.905	41	62.692	21	48.637
Impulsis	1	66.000	1	80.014	1	75.229
Medefinancieringsorganisaties	1	66.000	1	80.014	1	75.229
Totaal	289	270.333	293	334.472	246	330.315

De sponsoring in natura is niet opgenomen in onderstaande tabel, omdat de inzet van bedrijven en vrijwilligers niet altijd in euro's is uit te drukken. Wel zorgen zij er samen voor dat de kosten van fondsenwerving en beheer & administratie zo laag mogelijk blijven en zoveel mogelijk fondsen kunnen worden besteed aan de projecten en organisatie in Peru.

De tabel laat zien dat de fondsenwerving over bijna de hele linie terugloopt. Alleen in het online doneren, zeker gekoppeld aan acties, lijkt groei te zitten. De opbrengst van de acties van derden was hoog in 2012 vanwege de Volvo Classics Panamericana. Voor 2013 is geen vergelijkbare grote actie gepland.

De terugloop in donaties van bedrijven/stichtingen/scholen komt grotendeels doordat de bijdrage van twee grote donateurs (samen goed 45.000 euro) stopte en er geen nieuwe grote donateurs zijn geworven.

Stichting Spelende Wijs financiert het welzijnsprogramma. Het fors hogere bedrag voor 2011 is opgebouwd uit een bijdrage voor 2011 en een deel voor 2010. Een andere opvallende post uit 2011, de incidentele opbrengsten, bestaat uit een eenmalige belastingrestitutie.

In 2011 zagen we al aankomen dat de bestaande wijze van fondsen werven niet voldoende zou zijn. Stichting HoPe heeft jarenlang in de luxe positie gezeten dat zeer veel mensen enthousiast werden over de werkwijze en de projecten van HoPe en daar uit eigen beweging actie voor voerden. De organisatie van HoPe in Nederland is gericht op het informeren van geïnteresseerden, het faciliteren van actievoerders en afstemming tussen geldgevers in Nederland en de uitvoeringsorganisatie in Peru. De organisatie in Peru is gericht op het uitvoeren van projecten. Voor beide organisaties is actieve fondsenwerving een nieuwe tak van sport, die oefening vereist én een ander type mensen.

7.6.3 Werkgroep actieve fondsenwerving

In Nederland hebben een werkgroep van vrijwilligers en een stagiaire onderzocht welke wijze van actieve fondsenwerving het beste past bij HoPe. In januari 2012 hebben zij hun bevindingen getoetst in een vrijwilligersbijeenkomst en suggesties uit die bijeenkomst meegenomen.

Dat resulteerde in het rapport Tussen ziel en zakelijkheid met aanbevelingen voor het bestuur van HoPe Nederland. De inhoud is geen exacte wetenschap. Wél zijn de conclusies,

Discussie actieve fondsenwerving

adviezen en aanbevelingen gebaseerd op gedegen onderzoek, dat gedaan is vanuit diverse invalshoeken. Eén van de belangrijkste conclusies is, dat er nog veel winst valt te behalen voor HoPe Nederland door een gestructureerde manier van fondsenwerving. Eén van de aanbevelingen is om gebruik te maken van het fenomeen crowdfunding.

Naast de aanbevelingen legde de werkgroep een aantal strategische keuzes voor:

- Waar liggen de grenzen voor HoPe bij het toelaten van (commerciële) sponsoring?
- Wat krijgen sponsors ervoor terug? 'aapjes kijken' bij projecten, waar ligt de grens?
- Actualiseer de statuten, kijk nog eens goed naar de uitgangspunten. Bijv. duurzaamheid, niet alleen van de projecten, maar ook van de acties.
- Bepaal in hoeverre in te zetten op overgang naar autonome Peruaanse organisatie, onafhankelijk van Nederlandse geldstromen, dus vanuit lokale fondsenwerving.
- Gaat HoPe NL HoPe Peru actief ondersteunen bij aanvraag fondsen (EU, VN etc.)?
- Denk na over naamgeving HoPe Nederland. Waarom niet enkel HoPe Peru?
- Stel als bestuur jaardoelen vast op financieel gebied. Welke inkomsten moeten er gegenereerd worden in 2012, 2013, 2014 en verder en welke manieren van actieve fondsenwerving zet je daarvoor in?

Voortgang aanbevelingen

Deelname aan de werkgroep was voor enkele nieuwe vrijwilligers een soort van inwerkperiode. Het plan was daarna op een of andere manier een rol te blijven spelen bij de actieve fondsenwerving. Het bestuur heeft de aanbevelingen geprioriteerd en de voortgang bewaakt. In 2012 is een aantal aanbevelingen opgepakt.

Bied kant-en-klare projecten vooraf aan met bijbehorende kosten en ga daarmee gericht naar sponsors/donateurs.

Status: HoPe Peru heeft voor de tweede helft van 2012 acht projecten benoemd. Daarvan zijn drie projecten voorgedragen aan het fondsenwervingsinitiatief Share a Gogo (www.shareagogo.com) en 1 project aan een al bekende actievoerder. Jammer genoeg waren er geen vrijwilligers direct beschikbaar om actief de boer op te gaan.

Presentatie actieve fondsenwerving

Ondersteun bedrijven bij vorming van mvo (maak formats, zoek expertise onder vrijwilligers of studenten). Ga daarbij uit van People, Planet, Profit.

Status: niet opgepakt. 1e actie zou zijn het oprichten van een werkgroep MVO. Drie vrijwilligers willen adviseren, maar niemand kan de kar trekken. Wel samenwerking opgezet met Panes Hosted.

Zet het instrument van crowdfunding actief in, bij voorkeur www.geef.nl.

Status: vrijwilliger Linda Postma heeft twee Vierdaagse-wandelaars begeleid bij het realiseren van een sponsorpagina op www.geef.nl en www.devierdaagsesponsorloop.nl. We weten nu hoe beide websites werken en kunnen andere sponsorlopers hierbij begeleiden. In 2013 gaan we mensen actief oproepen gebruik te maken van deze mogelijkheden. Stichting HoPe heeft drie projecten lopen op www.shareagogo.com.

Denk wellicht aan persoonlijke betrokkenheid (potentiële donateurs door reizigers (sponsors) die projecten hebben bezocht via de website te ontsluiten.

Status: samenwerking met Peru (HoPe en Hostal Marani) op dit onderwerp niet opgepakt. Wel verhalen van bezoekers uit eigen netwerk ontsloten via website/ facebook.

Houd donateurs continu bij het proces betrokken door steeds updates te presenteren (zorg voor emotie door het brengen van 'persoonlijke verhalen'. Laat eindresultaten zien met name van succesvolle Peruanen)

Status: via Facebook gaat dit steeds beter. Het is nog geen vaste communicatiestrategie die standaard wordt doorgevoerd. In 2013 komt meer materiaal beschikbaar door inzet op resultaten van 20 jaar HoPe, gekoppeld aan personen en gemeenschappen.

Zet social media actief, professioneel (lees zakelijk) in en investeer daarin.

Status: Social media zijn actief ingezet voor publiciteit en stemmen voor de NRC Charity Awards en de projecten op www.shareagogo.com. Ook ingezet voor Vierdaagse sponsorloop, maar dat levert niets op (alleen eigen netwerk van de sponsorloper). Facebook is een succesvol communicatie-instrument en met buttons naar online doneren en actiepagina's ook een fondsenwervingsinstrument.

Chequeuitreiking S.O.L. tweedehands kleding verkoop

Spoor sponsors/donateurs/vrijwilligers aan hun netwerk actief te gebruiken.

Status: Ideeën genoeg, capaciteit om aan te sturen niet. Vrijwilligersbijeenkomsten zijn een goed middel om ideeën te bespreken. Eén van de ideeën in 2012 was het ontwikkelen van HoPe-shirts zodat vrijwilligers goed herkenbaar zijn en aangesproken kunnen worden. Vrijwilliger Coen Baarslag heeft polo's laten maken en een sponsor gezocht.

Betrek serviceclubs als Rotary en Lions nog actiever (laat HoPe jaaracties zijn, geef hen iets terug).

Status: nog niet opgepakt.

Blijf je ook richten op 'kleine' acties van scholen/realiseer je dat 85% van de HoPe-werkzaamheden te maken hebben met onderwijs(ondersteuning). Blijf scholen dus bij acties betrekken.

Lespakket basisonderwijs wordt geactualiseerd en uitgebreid met o.a. danslessen. Twee vrijwilligers onderhouden goede contacten met de scholen in hun omgeving. Dit leidt tot nieuwe acties in 2013.

7.6.4 Vooruitblik

De ontwikkelingen in Peru (autoriteiten hebben meer budgetten) en Nederland (fondsenwerving loopt terug) gingen in 2012 sneller dan verwacht. In 2012 is daarom vooral ook een pas op de plaats gemaakt om ruimte te maken voor bezinning. Wat is de meerwaarde van HoPe nu de omstandigheden zijn veranderd? Waar heeft de doelgroep behoefte aan en wat kunnen zij niet zelf via de Peruaanse overheden realiseren?

In 2013 zal de communicatie en daarmee ook de fondsenwerving zich richten op deze omslag:

- resultaten van ruim 20 jaar HoPe;
- nieuwe strategie voor de toekomst, gericht op kwaliteitsverbetering van het onderwijs waar de Peruaanse overheid dat (nog) niet kan.

Dit vraagt tevens om een herziening van de fondsenwervingsstrategie zoals die via de aanbevelingen van de werkgroep actieve fondsenwerving is ingezet.

Peruaanse dans met majorettes Schutterij Sint Switbertus Lichtenvoorde

8 FINANCIËLE VERANTWOORDING

8.1	INHOUDSOPGAVE	35
8.2	KENGETALLEN STICHTING HOPE 2008 - 2013	36
8.3	JAARREKENING 2012	37
	<i>TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING</i>	37
	<i>NEDERLAND: STICHTING HOPE NEDERLAND</i>	38
	Balans 2012	38
	Staat van baten en lasten 2012	38
	Waarderingsgrondslagen	39
	Toelichting op de balans per 31 december 2012	40
	Toelichting op de staat van baten en lasten 2012	41
	Model lastenverdeling 2012	42
	Toelichting op model lastenverdeling 2012	43
	Staat van baten en lasten begroting 2013	44
6	<i>PERU: FUNDACIÓN HOPE</i>	45
	Balans 2012	45
	Staat van baten en lasten 2012	45
	Besteed aan doelstelling 2012	46
	Toelichting op de balans per 31 december 2012	47
	Toelichting op de staat van baten en lasten 2012	47
	Model lastenverdeling 2012	48
	Toelichting op model lastenverdeling 2012	49
	Staat van baten en lasten begroting 2013	50
8.4	ACCOUNTANTSVERKLARING	51

8.2 Kengetallen Stichting HoPe 2008 - 2013

(in euro)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN HOPE NL	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Begroting
Baten uit eigen fondsenwerving ^(*)	321.072	187.620	206.449	191.766	101.770	103.000
Baten uit acties van derden	0	65.347	48.673	62.692	102.563	37.000
Opbrengst verkoop produkten	3.900	6.505	1.465	1.358	1.810	0
Renteresultaat	4.206	4.736	3.773	2.714	1.586	500
Totaal baten HoPe Nederland	329.178	264.208	260.360	258.530	207.729	140.500
Besteding aan doelstelling HoPe Peru	313.053	181.649	354.177	306.730	228.550	140.000
Kosten eigen fondsenwerving ^(*)	7.512	2.649	1.899	4.655	2.611	2.500
Kosten beheer en administratie	0	4.837	3.354	8.724	2.966	7.500
Totaal lasten HoPe Nederland	320.565	189.135	359.430	320.109	234.126	150.000
Resultaat HoPe Nederland	8.613	75.073	-99.069	-61.579	-26.397	-9.500
Kostenratio's (in % van baten)						
- Kosten eigen fondsenwerving	2,3%	1,0%	0,7%	1,8%	1,3%	1,8%
- Kosten beheer en administratie		1,9%	1,3%	3,4%	1,5%	5,4%
Bestedingsratio (aan doelstelling HoPe Peru)	95%	69%	136%	119%	110%	100%
Eigen vermogen (reserves en fondsen)	178.870	253.944	154.874	93.295	66.899	
Opmerkingen						
Algemeen: m.i.v. 2010 wordt gerapporteerd volgens richtlijn JR 650						
*1 Baten uit eigen fondsenwerving: baten 2008 incl. baten uit acties van derden						
*2 Kosten eigen fondsenwerving: kosten 2008 incl. kosten beheer en administratie						

STAAT VAN BATEN EN LASTEN HOPE PERU	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Begroting
Baten uit eigen fondsenwerving	258.985	269.282	389.144	395.008	387.412	145.900
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	154.000	156.270	75.229	80.014	66.000	0
Overige baten	12.376	24.149	3.328	30	-2.826	15.600
Totaal baten HoPe Peru	425.361	449.701	467.701	475.052	450.587	161.500
Besteding aan doelstelling HoPe Peru	275.891	362.242	360.783	360.662	349.469	88.268
Kosten eigen fondsenwerving	13.582	13.476	15.901	18.412	19.140	13.391
Kosten beheer en administratie	120.648	66.725	91.521	95.948	84.804	59.243
Totaal lasten HoPe Peru	410.121	442.443	468.205	475.022	453.413	160.902
Resultaat HoPe Peru	15.240	7.258	-504	30	-2.826	598
Kostenratio's (in % van baten)						
- Kosten eigen fondsenwerving	3,3%	3,2%	3,4%	3,9%	4,2%	9,2%
- Kosten beheer en administratie	29,2%	15,7%	19,7%	20,2%	18,7%	40,6%
Bestedingsratio (aan doelstelling HoPe Peru)	65%	81%	77%	76%	78%	55%
Eigen vermogen (reserves en fondsen)	34.667	75.217	91.812	78.732	112.544	

8.3 Jaarrekening 2012

TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING

In dit hoofdstuk worden de financiële resultaten over 2012 van de Stichting HoPe Nederland en Fundación HoPe Peru gepresenteerd. Dit hoofdstuk bevat een korte toelichting op het gevoerde financiële beleid. Verder zijn opgenomen de jaarrekening 2012, inclusief balans, staat van baten en lasten, model en toelichting lastenverdeling, de Nederlandse accountantsverklaring, een analyse van de behaalde resultaten 2012 en de begroting 2013. Het financiële boekjaar loopt gelijk aan het kalenderjaar 2013.

De jaarrekening 2012 van de Stichting HoPe Nederland en Fundación HoPe Peru is zoveel mogelijk opgesteld volgens de nieuwe 'Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen', aangepast per januari 2011 en de aanbevelingen van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Financieel beleid

Uitgangspunt voor de Stichting HoPe vormt een transparant financieel beleid en dito uitvoering daarvan. Met inachtneming van de Nederlandse en Peruaanse regelgeving dient de financiële verantwoording volledig, juist en tijdig plaats te vinden. De financiële verantwoording dient een correcte weergave te zijn van door donateurs en sponsors beschikbaar gestelde gelden en de besteding daarvan aan Onderwijs- en Welzijnsprogramma's in Peru.

In 2012 liggen de totale baten voor HoPe Nederland met € 207.729 circa 21% lager t.o.v. de begroting 2012 (€ 262.000) en de realisatie 2011 (€ 258.530). Evenals voorgaande jaren zorgen in 2012 'acties van derden', bijdragen van Spelende Wijs en de medefinancieringsorganisatie

Impulsis, voor het overgrote deel van de verkregen gelden. Daarentegen blijven de eenmalige bijdragen van bedrijven, scholen en stichtingen in 2012 ver achter bij het niveau in voorgaande jaren, effect circa € 50.000.

Vermogen/belegging

- Vrije bestemmingsreserve voor projecten.
De aanwezige reserves en fondsen worden, conform de statutaire doelstelling van de stichting, beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.
- Continuïteitsreserve
Eind 2011 is besloten om te starten met de opbouw van een continuïteitsreserve. Dit ter dekking van onvoorziene kosten, dan wel om organisatorische of andere calamiteiten op te kunnen vangen.
- Overtollige kasgelden worden ondergebracht als (rente-dragend) spaartegoed.
- Het is de penningmeester en/of bestuursleden niet toegestaan om overtollige kasgelden te gebruiken voor beleggingsdoeleinden.

Begroting

Voor aanvang van het nieuwe financiële jaar 2013 zijn de begrotingen van de Stichting HoPe Nederland en Fundación HoPe Peru door de penningmeester opgesteld. Specifieke beoordeling daarbij vormt de consistentie tussen het niveau van fondsenwerving in de begroting van de Stichting HoPe Nederland enerzijds en het bestedingsniveau in de begroting van Fundación HoPe Peru anderzijds. Beide begrotingen zijn in de bestuursvergadering van de Stichting HoPe Nederland in december 2012 door het gehele bestuur goedgekeurd. De goedgekeurde begrotingen gelden als taakstellende budgetten voor het financiële jaar 2013.

STICHTING HOPE NEDERLAND - JAARREKENING 2012

(in euro)

BALANS 2012		
	31 december 2012	31 december 2011
ACTIVA		
Vaste activa	1.586	2.714
Financiële vaste activa	1.586	2.714
Vlottende activa	65.313	131.023
Liquide middelen	65.313	131.023
Totaal activa	66.899	133.738
PASSIVA		
Reserves en fondsen	66.899	93.295
Continuïteitsreserve	40.000	40.000
Vrije bestemmingsreserve voor projecten	26.899	53.295
Kortlopende schulden	0	40.442
Verplichtingen van voorgenomen uitkeringen	0	33.000
Nog te betalen financiële kosten	0	7.442
Totaal passiva	66.899	133.738

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2012			
	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
BATEN			
Baten	207.729	262.000	258.530
Baten uit eigen fondsenwerving	101.770	150.000	191.766
Baten uit acties van derden	102.563	110.000	62.692
Overige baten	3.396	2.000	4.072
Som der baten	207.729	262.000	258.530
LASTEN			
Besteed aan doelstelling	228.550	301.500	306.730
Rechtstreeks naar HoPe Peru	96.550	169.500	226.716
Via medefinancieringsorganisaties naar HoPe Peru	132.000	132.000	80.014
Werving baten	2.611	3.500	4.655
Kosten eigen fondsenwerving	2.611	3.500	4.655
Beheer en administratie	2.966	7.500	8.724
Kosten beheer en administratie	2.966	7.500	8.724
Som der lasten	234.126	312.500	320.109
Resultaat	-26.397	-50.500	-61.579
Resultaatbestemming 2012: saldo wordt onttrokken aan de vrije bestemmingsreserve voor projecten			

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

De balans en de Staat van Baten en Lasten zijn ingericht conform de richtlijn RJ 650. Alle bedragen zijn vermeld in euro's. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Reserves en fondsen

Een overschot of tekort over een boekjaar wordt respectievelijk toegevoegd of onttrokken aan de reserves en fondsen. De aanwezige reserves en fondsen worden, conform de statutaire doelstelling van de stichting, beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve dient ter dekking van onvoorziene kosten, dan wel om organisatorische of andere calamiteiten op te kunnen vangen. Voor de totale omvang van de continuïteitsreserve wordt uitgegaan van circa 6 maanden salaris-kosten en huisvestingskosten op basis van de jaarbegroting van Fundación HoPe Peru.

Vrije bestemmingsreserve voor projecten

De overige reserves zijn beschikbaar ten behoeve van de uitvoering van onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.

Kortlopende schulden

Hieronder zijn opgenomen de verplichtingen van voorgenomen uitkeringen. Het betreft hierbij reeds in 2012 ontvangen bijdragen, welke specifiek bestemd zijn voor

geplande programma's en projecten in 2013 (bijdrage medefinancieringsorganisaties). Tevens zijn hier opgenomen de nog te betalen kosten, waarvan de dienstverlening in 2012 heeft plaatsgevonden, de betaling echter begin 2013.

Baten

Onder baten worden verstaan de baten uit fondsenwerving, baten uit acties van derden, opbrengsten uit de verkoop van producten en renteopbrengsten.

Bestedingen aan doelstelling

Onder bestedingen aan doelstellingen worden de uitkeringen verantwoord die gedurende het jaar beschikbaar zijn gesteld aan Fundación HoPe Peru. De middelen daartoe zijn verkregen uit eigen fondsenwerving of beschikbaarstelling door derden (bijdrage medefinancieringsorganisaties).

Kosten van eigen fondsenwerving

Hieronder vallen de kosten, die direct te maken hebben met het werven van fondsen. Het betreft hierbij kosten t.b.v. presentaties, mailings en publicaties/nieuwsbrieven.

Kosten beheer en administratie

Dit betreft algemene kantoorkosten, onderhoud en beheer website, bankkosten en reiskosten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2012

Vorderingen

De post financiële activa betreft overige vorderingen, nog te ontvangen rente over 2012. Desbetreffend bedrag van € 1.586 is 1 januari 2013 ontvangen.

Liquide middelen

Deze post € 65.313 bestaat uit de saldi van bankrekeningen. Ten behoeve van een optimaal liquiditeitsbeheer worden een rekening-courant en een rentedragende spaarrekening aangehouden. De rekening-courant wordt gebruikt voor operationele kosten/uitgaven van de stichting, meer specifiek voor kosten fondsenwerving en kosten beheer en administratie. De rentedragende spaarrekening wordt gebruikt voor de transfer van gelden naar onze stichting in Peru ten behoeve van de uitvoering van programma's en projecten.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen bedragen eind 2012 € 66.899. In 2012 was daarbij sprake van een afname van de reserves en fondsen van € 26.397 versus een begrote afname van € 50.500.

Verloop van de reserves en fondsen

	2011	2012
Stand per 1 januari	93.295	154.874
Ottrekking conform de staat van baten en lasten	-26.397	-61.579
Stand per 31 december	66.899	93.295
Continuïteitsreserve	40.000	40.000
Vrije bestemmingsreserve projecten	26.899	53.295
Totale reserves	66.899	93.295

Eind 2011 is de continuïteitsreserve bepaald op € 40.000. Het streven was er op gericht om deze reserve in de volgende jaren te brengen op een niveau van € 80.000, zijnde 6 maanden salariskosten en huisvestingskosten uit de begroting van Fundación HoPe Peru. Echter, in de verwachting, dat donaties bij HoPe Nederland in 2013 aanzienlijk achter zullen blijven bij het huidige niveau, zal de geplande verhoging van deze reserve in 2013 vooralsnog niet mogelijk zijn. De verwachting is eerder dat een materieel deel van de continuïteitsreserve in 2013 gebruikt zal worden ter dekking van de vaste kosten van Stichting Hope Peru, met name de salariskosten van het afgebouwde team in Cusco.

Het resterende deel van de reserves, de vrije bestemmingsreserve voor projecten, is beschikbaar voor de uitvoering van Onderwijs- en Welzijnsprogramma's in Peru. Met de vrije bestemmingsreserve, de opgebouwde continuïteitsreserve en de verwachte donaties bij HoPe Nederland en HoPe Peru kan in 2013 een afgeslankt programma worden uitgevoerd. Het Welzijnsprogramma kan onverkort op het niveau van de voorgaande jaren worden gehouden, het Onderwijsprogramma kan slechts op een aanzienlijk verlaagd niveau worden uitgevoerd. Alleen bij extra financiering in Nederland of Peru gedurende 2013 kan alsnog uitbreiding van het Onderwijsprogramma plaatsvinden.

Kortlopende schulden

Deze post wordt gevormd door verplichtingen van voorgenomen uitkeringen. Het betreft hierbij van Impulsis ontvangen bijdragen voor projecten, die in het navolgende jaar worden gerealiseerd. Op dit moment is geen sprake van een dergelijk voorschot.

Fondsenwerving

De inkomsten van de stichting zijn afkomstig uit verschillende bronnen: bedrijfsleven, scholen, stichtingen, serviceclubs en particuliere donateurs. Daarnaast is een substantiële bijdrage afkomstig van Impulsis (medefinancieringsorganisatie) en Spelende Wijs (t.b.v. Welzijnsprogramma). De vorm, waarin wordt gedoneerd, laat zich onderscheiden door eenmalige en periodieke donaties, online doneren, donaties door acties van derden (bijv. themamarkt, productverkoop), acties van derden middels crowdfunding, lijfrentes en specifieke projectdonaties.

De totale inkomsten uit fondsenwerving vertonen de laatste jaren een redelijk stabiel beeld. Echter in 2012 is sprake van een aanzienlijk lager niveau aan donaties, een tendens die zich naar verwachting het komende jaar zal voortzetten. Enkele grote donaties in 2012, zoals Volvo Classics circa 40.000 en Impulsis circa 66.000, liggen niet in het verschiep voor 2013. Daarnaast lopen ook de bijdragen van bedrijfsleven, scholen en stichtingen verder terug. De welvaartsontwikkelingen de afgelopen jaren en de keuzes, die zowel particulieren als overheidsorganisaties lijken te maken t.a.v. het beschikbaar stellen van donaties, vormen een risico voor het handhaven van inkomsten uit fondsenwerving op het huidige niveau.

Actieve(re) fondsenwerving in Nederland en het zoeken naar lokale financieringsbronnen in Peru zal daarom continue aandacht vragen van zowel HoPe Nederland als HoPe Peru.

Baten

De baten 2012 bedragen € 207.729, circa € 50.000 lager t.o.v. de begroting € 262.000 (-21%) en realisatie 2011 € 258.530 (-20%). Het totaal van de baten is als volgt opgebouwd:

	in euro	in %
Stichtingen/bedrijven/scholen	10.250	5%
Particulieren	60.678	30%
Spelende Wijs	28.500	14%
Baten uit eigen fondsenwerving	99.428	
Baten uit acties van derden	104.905	51%
Subtotaal Baten	204.333	100%
Verkoop producten	1.810	
Rente	1.586	
Totaal Baten	207.729	

De donaties komen daarbij voornamelijk uit 'acties van derden', circa 51% van totale baten (inclusief donatie Volvo Classics) en van 'particulieren', circa 30% van totale baten. De verkoop van producten € 1.810 is beperkt. Naast de verkoop van kerstkaarten is in 2012 de verkoop van Artesania e.d. weer nieuw leven ingeblazen. Verkoop vindt plaats op markten/presentaties en bij acties van derden. Doel van de verkoop van Artesania is naast het genereren van inkomsten vooral ook het vergroten van de naamsbekendheid.

STICHTING HOPE NEDERLAND - JAARREKENING 2012

(in euro)

MODEL LASTENVERDELING 2012								
Bestemming	Doelstelling	Werving baten			Beheer en administratie	2012		2011 Realisatie
						Realisatie	Begroting	
Lasten	Programma's HoPe Peru	Eigen fondsen werving	Acties derden	Overige baten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1) t/m (5)		
Verstrekte subsidies	228.550	0	0	0	0	228.550	301.500	306.730
Kosten publiciteit en communicatie	0	2.611	0	0	25	2.636	3.500	7.576
Personeelskosten	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvestingskosten	0	0	0	0	0	0	0	0
Kantoor en algemene kosten	0	0	0	0	2.941	2.941	7.500	5.803
Afschrijving	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	228.550	2.611	0	0	2.966	234.126	312.500	320.109

Besteding aan doelstelling

In 2012 is € 228.550 beschikbaar gesteld aan Fundación HoPe Peru ter uitvoering van programma's en projecten. Dit is € 72.950 lager dan begroot, voornamelijk veroorzaakt door wijzigingen en vertragingen van het programma en de resultaten van financiering.

Kosten Eigen fondsenwerving

Het totaal aan kosten eigen fondsenwerving bedraagt € 2.611. Dit is 1.3% van het totaal van baten uit fondsenwerving en acties van derden. Dit percentage is ruim onder de norm die het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hanteert.

Specificatie van kosten Eigen fondswerving

Reclame/drukwerk	-
Bestuurs- en commissiekosten	439
Reiskosten vrijwilligers	664
Website	25
Nieuwsbrieven	1.483
Totaal	2.611

Kosten Beheer en administratie

Het totaal aan kosten Beheer en administratie bedraagt € 2.966. Dit is 1.5% van het totaal van baten uit fondsenwerving en acties van derden.

Specificatie van kosten Beheer en administratie

Reclame/drukwerk	393
Bestuurs- en commissiekosten	439
Reiskosten bestuur	-
Kantoorbenodigdheden	62
Website onderhoud/beheer	25
Contributies	374
Porti en verzendkosten	644
Bankkosten	738
Overige kosten	291
Totaal	2.966

STICHTING HOPE NEDERLAND - JAARREKENING 2012

(in euro)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013	
	Begroting 2013
BATEN	
Baten	140.500
Baten uit eigen fondsenwerving	103.000
Baten uit acties van derden	37.000
Overige baten	500
Som der baten	140.500
LASTEN	
Besteed aan doelstelling	140.000
Rechtstreeks naar HoPe Peru	140.000
Via verdubbelorganisatie naar HoPe Peru	0
Werving baten	2.500
Kosten eigen fondsenwerving	2.500
Beheer en administratie	7.500
Kosten beheer en administratie	7.500
Som der lasten	150.000
Resultaat	-9.500
Resultaatbestemming 2013: saldo wordt onttrokken aan vrije bestemmingsreserve projecten	

FUNDACION HOPE PERU - JAARREKENING 2012

(in euro)

BALANS 2012		
	31 december 2012	31 december 2011
ACTIVA		
Vaste activa	40.082	50.648
Materiële vaste activa	40.082	50.648
Vlottende activa	75.343	32.107
Vorderingen	2.305	19.097
Liquide middelen	73.038	13.010
Totaal activa	115.425	82.755
PASSIVA		
Reserves en fondsen	112.544	78.732
Bestemmingsreserve projecten	75.520	30.831
Bestemmingsreserve activa	37.024	47.901
Voorzieningen	2.881	4.023
Totaal passiva	115.425	82.755

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2012			
	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
BATEN			
Baten	450.587	394.250	475.052
Baten uit eigen fondsenwerving (NL + Peru)	387.413	291.500	395.008
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	66.000	66.000	80.014
Overige baten	-2.826	36.750	30
Som der baten	450.587	394.250	475.052
LASTEN			
Besteed aan doelstelling	349.469	260.522	360.662
Kleuteronderwijs	202.793	139.413	143.106
Lager onderwijs	2.089	13.000	2.134
Middelbaar onderwijs	35.390	36.000	51.301
Onderwijs - algemeen	23.768	25.013	110.357
Programma Welzijn	54.549	47.096	53.764
Ruta del Sol	30.880	-	-
Werving baten	19.140	23.580	18.412
Kosten eigen fondsenwerving	19.140	23.580	18.412
Beheer en administratie	84.804	105.317	95.948
Kosten beheer en administratie	84.804	105.317	95.948
Som der lasten	453.413	389.419	475.022
Resultaat	-2.826	4.831	30
Resultaatbestemming 2012: saldo wordt toegevoegd aan bestemmingsreserve projecten			

FUNDACION HOPE PERU - JAARREKENING 2012

(in euro)

BESTEED AAN DOELSTELLING 2012			
	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
Kleuteronderwijs	202.793	139.413	143.106
Kleuteronderwijs algemeen	98.250	139.413	143.106
Ternura	92.198	-	-
Nieuw kleuterprogramma Min. v. Onderwijs	12.345	-	-
Lager onderwijs	2.089	13.000	2.134
Lager onderwijs - algemeen	-	-	1.572
Chumpe Poques - lagere school	2.089	6.500	562
Tiracancha - lagere school	-	6.500	-
Middelbaar onderwijs	35.390	36.000	51.301
Middelbaar onderwijs - ondersteuning	-	-	6.637
Chumpe Poques - middelbaar onderwijs	35.390	12.000	6.560
Patacancha - middelbare school	-	12.000	27.222
Tiracancha - middelbare school	-	12.000	10.882
Onderwijs - algemeen	23.768	25.013	110.357
Algemene ondersteuning/coördinatie	23.768	21.263	22.091
Diverse uitgaven onderwijs	-	3.750	17.423
Bouwprojecten	-	-	3.010
Bouwprojecten (APCI)	-	-	55.742
Externe evaluatie Impulsis	-	-	6.078
Programma met Stichting Alma	-	-	4.537
Ruta del Sol	-	-	1.476
Programma Welzijn	54.549	47.096	53.764
Welzijn - ondersteuning/coördinatie	6.159	4.810	5.020
Gezondheidsprogramma	10.031	9.986	10.767
Kinderen- en jongerengroepen	15.574	14.625	15.609
Damesgroep Racchi	1.775	1.725	2.033
Studieondersteuning	18.535	15.950	17.873
Reparatie woningen	2.474	-	2.462
Ruta del Sol	30.880	0	0
Totaal besteed aan doelstelling	349.469	260.522	360.662

TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING FUNDACIÓN HOPE

Algemeen

De balans en de Staat van Baten en Lasten zijn ingericht conform de richtlijn RJ 650.

Vanaf 2010 wordt door HoPe Peru gebruikt gemaakt van het financiële pakket Kay Pacha. Dit financiële pakket vormt de basis van bijgaande financiële verantwoording. In aansluiting op de financiële verantwoording is door de lokale (Peruaanse) externe accountant een accountantsverklaring verleend.

Met betrekking tot de financiële verantwoording 2012 dient opgemerkt te worden, dat deze alle activiteiten van Fundación HoPe bevat. Dit betekent, dat de cijfers van Plan International en Ruta del Sol eveneens onderdeel vormen van de financiële verantwoording.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2012

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa betreft de boekwaarde van de in bezit zijnde vaste activa. Het betreft hierbij met name vervoermiddelen. De overige vaste activa bestaan uit computers en overige inventaris. De totale boekwaarde per einde 2012 bedraagt € 40.082. In 2012 hebben geen materiële investeringen plaatsgevonden.

Vorderingen

De post vorderingen bedraagt € 2.305.

Liquide middelen

Deze post € 73.038 bestaat uit de saldi van bankrekeningen. De bankrekeningen zijn gerelateerd aan de activiteiten van HoPe, Ternura/Plan International en Ruta del Sol (voorzitterschap 2012 bij HoPe Peru).

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen bedragen eind 2012 € 112.544. De bestemmingsreserve projecten bedraagt daarbij € 75.520, de bestemmingsreserve activa € 37.024.

De samenstelling van de reserves en fondsen bedraagt:

	2011	2012
Bestemmingsreserve projecten	75.520	30.831
Bestemmingsreserve activa	37.024	47.901
Stand per 31 december	112.544	78.732

Het saldo van de bestemmingsreserve projecten, samen met de uit fondsenwerving HoPe Nederland en HoPe Peru te verwachten inkomsten, wordt voldoende geacht voor de realisatie van de voor 2013 begrote programma's en projecten. Wel is de begroting 2013 materieel naar beneden bijgesteld, in vergelijking met voorgaande jaren, als gevolg van de sterk teruglopende donaties.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2012

Fondsenwerving

De inkomsten van de stichting zijn afkomstig uit verschillende bronnen: fondsenwerving door HoPe Nederland, bijdrage van Nederlandse medefinancieringsorganisaties (Impulsis) en specifieke Nederlandse financiers (zoals Wilde Ganzen). Daarnaast vormt financiering door centrale en lokale overheden in Peru een steeds belangrijker wordend onderdeel van de fondsenwerving. Het betreft hierbij o.a. de bijdrage van Plan International t.b.v. programma Ternura.

Baten

De baten 2012 bedragen € 450.587, versus begroting € 394.250 (+14%) en realisatie 2011 € 475.052 (-5%).

Het totaal van de baten, voornamelijk bestaande uit baten uit fondsenwerving en bijdragen van medefinancieringsorganisaties, is als volgt opgebouwd:

	in euro	in %
Ontvangsten HoPe Nederland	243.963	54%
Ontvangsten medefinancieringsorganisaties NL	66.000	14%
Plan International	53.879	12%
Wilde Ganzen	26.470	6%
Edukans - Ruta del Sol	25.384	6%
Grupo de Veinte - USA	21.575	5%
IICD	5.497	1%
Alma Childrens Education	4.764	1%
Ontvangsten Fundación HoPe Peru	4.124	1%
Aviso Management Beheer	1.757	-
Baten uit fondsenwerving en bijdragen van medefinancieringsorganisaties	453.413	100%
Overige baten	-2.826	
Totaal baten	450.587	

FUNDACION HOPE PERU - JAARREKENING 2012

(in euro)

MODEL LASTENVERDELING 2012								
Bestemming	Doelstelling	Werving baten			Beheer en administratie	2012		2011 Realisatie
						Realisatie	Begroting	
Lasten	Programma's HoPe Peru	Eigen fondsen werving	Acties derden	Overige baten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)/(5)		
Verstrekte subsidies	349.469	0	0	0	0	349.469	260.522	360.662
Kosten publiciteit en communicatie	0	1.739	0	0	0	1.739	500	4.138
Personeelskosten	0	13.579	0	0	50.586	64.165	56.032	59.528
Huisvestingskosten	0	0	0	0	18.342	18.342	9.450	11.346
Kantoor en algemene kosten	0	3.822	0	0	15.876	19.698	62.915	39.348
Afschrijving	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	349.469	19.140	0	0	84.804	453.413	389.419	475.022

TOELICHTING MODEL LASTENVERDELING 2012

Besteding aan doelstelling

In 2012 is € 349.469 besteed aan onderwijs- en welzijns-programma's en Ruta del Sol. Dit is 34% hoger t.o.v. de begroting 2012 € 260.522 en 3% lager ten opzichte van de realisatie 2011 € 360.662. De bestedingen tonen de volgende verdeling naar onderwijs- en welzijnsprogramma's:

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
Kleuteronderwijs	202.793	139.413	143.106
Lager onderwijs	2.089	13.000	2.134
Middelbaar onderwijs	35.390	36.000	51.301
Onderwijs - algemeen	23.768	25.013	110.357
Totaal Onderwijs	264.040	213.426	306.898
Totaal Welzijn	54.549	47.096	53.764
Ruta del Sol	30.880	-	-
Totaal programma's en projecten	349.469	260.522	360.662

De hogere realisatie t.o.v. de begroting (+ € 88.947) wordt met name veroorzaakt door de ongunstige koersontwikkeling van de soles ten opzichte van de euro gedurende 2012. De hogere uitgaven worden voorts beïnvloed door de uitvoering van programma's binnen het kleuteronderwijs en de acceptatie van het voorzitterschap van de Ruta del Sol.

Een verbijzondering van de (hogere) uitgaven versus begroting toont de volgende posten:

Kleuteronderwijs

Kleuteronderwijs - algemeen (+ € 68.500)

- Uitvoering van drietal extra constructies

Programma met Plan International (+ € 33.285)

- Programma inclusief de Plan International gerelateerde uitgaven;
- Verlenging van programma op verzoek van Ministerie van Onderwijs.

Kleuteronderwijs

Nieuw kleuterprogramma met Ministerie van Onderwijs +NGO (- € 38.405)

- Ontbreken van financiering bij partnerorganisaties

Ruta del Sol

Programmakosten (+ € 30.880)

- Voorzitterschap Ruta del Sol lag in 2012 bij HoPe Peru. Hiervoor is extra budget beschikbaar gesteld.

Kosten eigen fondsenwerving

Het totaal aan kosten eigen fondsenwerving bedraagt € 19.140. Specificatie van kosten:

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
Reclame/drukwerk/promotie	3.822	500	4.138
Personeelskosten	13.579	15.156	12.460
Bezoekkosten leerlingen	-	-	1.295
Reis-/verblijfkosten	1.739	7.924	519
Totaal	19.140	23.580	18.412

Kosten beheer en administratie

De totale kosten aan beheer en administratie bedragen € 84.804. Specificatie van kosten:

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
Salarissen coördinatie / kantoor	49.038	41.376	43.580
Overige personeelskosten	1.548	3.500	3.488
Huisvesting/kantoorruimte	18.342	13.987	11.346
Algemene kosten organisatie	8.496	28.250	17.728
Afschrijvingen	7.380	18.204	19.806
Totaal	84.804	105.317	95.948

FUNDACION HOPE PERU - JAARREKENING 2012

(in euro)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013	
	Begroting 2013
BATEN	
Baten	161.500
Baten uit eigen fondsenwerving	145.900
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	0
Overige baten	15.600
Som der baten	161.500
LASTEN	
Besteed aan doelstelling	88.268
Kleuteronderwijs	0
Lager onderwijs	3.125
Middelbaar onderwijs	20.217
Onderwijs - algemeen	21.672
Programma Welzijn	43.254
Werving baten	13.391
Kosten eigen fondsenwerving	13.391
Beheer en administratie	59.243
Kosten beheer en administratie	59.243
Som der lasten	160.902
Resultaat	598
Resultaatbestemming 2013: saldo wordt toegevoegd aan bestemmingsreserve projecten	

8.4 Accountantsverklaring

Verklaring stichting HoPe Nederland

1. Algemeen

De opgenomen jaarrekening eindigt op een besteedbaar vermogen van € 66.899. Het balanstotaal eindigt op € 66.899 en de staat van baten en lasten geeft een toevoeging aan het nog besteedbaar vermogen van € -26.397.

2. Samenstellingsverklaring

Opdracht

Hiermede brengen wij rapport uit inzake de door ons verrichte werkzaamheden betreffende de jaarrekening over het boekjaar 2012 van Stichting HoPe Nederland. De werkzaamheden zijn verricht volgens de opdracht zoals u die ons verstrekt heeft. De jaarrekening is opgesteld op basis van de door de het bestuur van de entiteit verstrekte gegevens.

De verantwoordelijkheid voor de juistheid en de volledigheid van die gegevens en voor de daarop gebaseerde jaarrekening berust bij het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een samenstellingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze samenstellingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4410 "Opdrachten tot het samenstellen van financiële informatie". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren en het samenvatten van financiële gegevens. De aard en de omvang van deze werkzaamheden brengen met zich dat deze niet kunnen resulteren in die zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening welke aan een accountantsverklaring of aan een beoordelingsverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Wij vertrouwen erop hiermede aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij steeds gaarne bereid.

Zaandam, 5 maart 2013.

Vanhier B.V.

W. de Boer
Accountant-Administratieconsulent

9 COLOFON JAARVERSLAG

Stichting HoPe Nederland

Riky de Roo

Leeuwerik 10

5492 PE Sint-Oedenrode (NL)

Tel/fax +31 (0)413 47 36 66

Bij geen gehoor: 06 208 572 78

E-mail: nederland@stichtinghope.org

Website: www.stichtinghope.org

Bankrekening 3002.76.087

T.n.v. Stichting HoPe Nederland te Sint-Oedenrode

ANBI rangschikking: nummer 8148.45.873

Kamer van Koophandel: nummer 17151364

Stichting HoPe Peru

Walter Meekes

Casilla 59 - Correo Central

Cusco, Peru

Tel +51 (0)84 249 885

E-mail: peru@stichtinghope.org

Website: www.hopeperu.org

Aan dit jaarverslag werkten mee

Esther Jansen

Mildred Klarenbeek

Riky de Roo

Maarten Elling

Nayruth Triveño

Walter Meekes

Kees Pikaar

Jaarverslagteam

Jeanneke Passier

Riky de Roo

Klaas Haddingh

Kees Pikaar

Vormgeving

www.frederiekwesterweel.nl

Opmaak

www.appeltjez.nl

